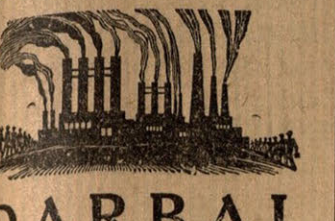

Išleidžia Penktadienis Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė
Metinė Prenumerata: \$2.50
Suvieny Jose Valstijose \$2.50
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DARBAI

UZSAKYTA JAU 9,174 LĒKTUVAI

Washington. — Stimson, Karo Sekretorius, praneša Karo Departmentas Liepos 1 d. padavęs užsakymus dirbimui 9,174 orlaivių, iš 18,640 piniūgus. Kongresas paskyrimus. Karo Departmentas užsakė trokų arba sunkvežimius už \$21,919,000.

MAŠINISTŲ unija, savo prašyme Clevelande, sutarė kovoti už įvedimą valandų darbo savaitės sumažinimo mokesčių.

PALEIDO 224 NEPIEČIUS. Iš Panamos Karalo ruožo paleista 224 nepiečiai darbininkai dirbę statymo kareiviams tvirtyklų.

STATYS 4,000 ORLAIVIŲ STOTIS. Washington. — Atstovų Rūmai užgėrė sprendimą \$267,733,000 paruošimui apie 700,000 sąsagų grynimo darbams darbininkų ir pradėjimui statyti visoje šalyje 4,000 orlaivių stočių, civilinių ir militariškų.

PAKĖLĒ ALGAS. Toledo, O. — Spicer Mfg. Co. pakėlė mokesčius savo 1,200 darbininkų.

GELEŽINKELIŲ judėjimas gerėja. Praeitą savaitę prekių ir reikmenų pervežimui naudota 804,479 vagonai, arba 109,051 vagonų daugiau negu savaitę pirmą.

SOUTHERN geležinkelio kompanija užsisakė sau 180 prekių vagonų, kurių kaštus apie \$8,000,000. Taipgi kitos geležinkelio kompanijos ruošiasi aptarnavimui didėjančio reikavimams prekių ir reikmenų. Kelių pastarų mėnesių gegnių geležinkeliai užsakė 44,790 prekių vagonų ir 237 naujų lokomotivų.

VOKIEČIŲ submarinas Atlantiške paskandino Britų laivą, kuriame nuskeno 294 pasažieriai, tarp jų daug vaikų, kurie buvo išnežami iš Anglijos į Kanadą. Vokiečiai šio laivo paskandinimą užgincija. Anglai sako paskandinę Vokiečių laivą su 4,000 kareivių.

ANGLIS IŠ ŽOLĒS Carnegie Technologijos Instit. Pittsburghe iš žolių, lapų, vandeninių žolių, moliasų ir kornų stiebų į porą valandų padaro angliją, kas gamtai truko milijonus metų. Ta žalia medžiaga kaitinama po dideliu spaudimu, sumaisant su chemikalais, ir pavirsta į kieta, juoda angliją.

VOKIEČIAI IR ANGLAI SMARKIAI, BE PASEKMIŲ PLIEKIASI

KARO ŽINIOS

Berlinas, Rugsėjo 26. — Britų karo lėktuvai bombardavo Berlyną ir apilinkes per penkias valandas nakties laiką. Tai buvo ilgiausias Berlyno bombardavimas. Padaryta daug įvairių nuostolių.

Londonas, Rugsėjo 26. — Vokiečių naktiniai užpuolikai naudojo naują taktiką Londono bombardavimui, laikydamiesi aukštai, nes Anglai įvedė naują būdą nušvietimui erdvių ir sekimui prieš lėktuvus.

Abi pusės prarado po kelis desėtkus savo lėktuvų.

Londonas Rugsėjo 25. — Britų ir "laisvų" Prancūzų bendras veikimas prieš Prancūzų koloniją Afrikoje, kurią gynė Vokiečių užimtos Prancūzų valdžios kariuomenė, baigėsi nepasiekmingai. Anglai pasiryžo iš to karo pasitraukti, apsisakydami Dokar uostą ir sostinę tos kolonijos. Tai yra Britų žygis panašus į nepasiekimą Norvegijoje.

Londonas, Rugsėjo 24. — Sakoma kad Vokiečiai dėdami pastangas puliti Britanijos salas tose pastangose pražudę arti 60,000 savo kareivių.

Cairo, Egiptas. — Mussolini, darydamas taikos derybas su nugalėta Prancūzija, reikalauja pervesti Italijai Prancūzų karo laivų bazes Syrijoje.

Washington, Rugs. 25. — Suv. Valstijų vyriausybė išreiškė pasipiktinimą dėl Prancūzų pasitarimo Vokiečiams ir Italams orlaivių užpuolimu Britų Gibraltaro tvirtovių Ispanijoje.

Londonas, Rugs. 25. — Centralinis Londonas Vokiečių užpuolimas visu smarkumu, lėktuvai suvertė tonus sprogstamų medėgų į miestą. Suardyta istoriški namai ir padaryta baisūs nuostoliai.

Vokiečiai pradėjo Britaniją puliti ir Londoną naikinti naujais milžiniais orlaiviais bombanėšiais. Užpuolikai lėktuvai skrido visai žemai, nežiurint Britų didžiausio šaudymo iš apatios į lėktuvus.

Britai iš savo pusės irgi darė smarkius oro puolimus Vokiečių valdomo ploto Prancūzijoje už kanalo, ir taip pat per tris ištasas valandas bombardavo Berlyną.

Britai praneša kad Vokiečiai savo užpuolimuose Britų nuo Rugsėjo 8 d. neteko 1867 orlaivių. Britai prarado 620 savo lėktuvų. Vokiečių lakunų žuvo arti 4000, o Britų apie 600, sako Anglų pranešimas.

Tuo pat laiku Britai sunaikino 56 Italų lėktuvus.

NESIRAŠYKIT SOVIETŲ PILIETYBĖN

Iš Maskvos atėjo įsakymas kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečiai, kurie nėra Amerikos piliečiais, užsiregistruotų Sovietų atstovybėje Washingtone ir tapę Sovietų Rusijos piliečiais. Jie įsakomi gražinti savo šalių pasus iki Lapkričio 1 d. ir bus priimti į Sovietų piliečius. Bet kurie iki tos dienos neužsiregistruosią, tie paskui turėsia prašymus siųsti net į Maskvos Sovietų Aukščiausią Tarybą!

Tas viliojantis įsakymas žada palikti užsiregistruojusiems savo šalių "teises". Tai tik apgavytė, nes Lietuvoje viskas sukonfiskuota, niekas ten nėra jusų, jei kas ką ir turėjęt, ir ten gryžę nieko negautumet — net ir gryžti vargu jums leidimą duos.

Bet ši apgavytė daroma tam kad gavus Lietuvius laisvanoriai išsivadėti savo tėvynės Lietuvos, pripažinti ją Maskvos imperijos dalimi, ir išsivadėti visų savo teisių link Lietuvos. Užsiregistruvus, butų Lietuvos išsivadėjimas, savo tėvynės pardavimas, ir atsisakymas nuo savo teisių kovoti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

DARO STIPRIĄ SAJUNGĄ

Roma, Rugs. 25. — Totalitarinės valstybės — Vokietija, Italija, Ispanija ir Japonija — jungiamos į sąjungą kuri apjuos visą pasaulį savo atkakliai kovai prieš Britaniją ir Suv. Valstijas. Ispanija, viliojama į tą sąjungą, rodo palinkimo dėtis.

Japonijai reikalinga ta sąjungą atsispjrimui prieš Suv. Valstijas, siekiant savo užkariavimo Rytų. Vokietijai ta sąjungą labai reikalinga kovoti prieš Suv. Valstijų įtaką Pietų Amerikoje.

Romos konferencija nutarė testti karą prieš Britaniją nežiurint ką Suv. Valstijos darytų. Net pasijuokė kad Britų "pagelbininkai" niekuo negali iškišti į dabartinę dalykų eigą.

JAPONAI VERŽIASI INDO-KINIJON

Japonų armija tęsia savo veržimąsi gilyn į Prancūzų Indo-Kiniją. Nelikus Prancūzų stiprios valdžios Japonija nori pasinaudoti Indo-Kinijos silpnumu ir prisijungti sau tą Tolimų Rytų Prancūzų koloniją.

Ten esančios Prancūzų spėkos Japonams priešinasi, bet kiek ilgai galės laikytis.

AMERIKA pati sau daro blogai. Štai patyrimai rodo kad iš šios šalies gabenama medvilnė (vata) į Sovietų Rusiją, iš kur gali patekti Vokiečiams. Senos geležies daug vis išgabenama į Japoniją, nežiurint Japonijos ruošimosi prieš Ameriką.

TARP VOKIEČIŲ kareivių, sako, pradėję kilti maištai, delei nevykusio Tuose pasiruošimuose sako paruošimo užpulti Angliją. Žuvę 10,000 kareivių.

IGNACAS PADEREWSKIS, 80 m. amžiaus senukas Lenkas pianistas, gavo Amerikos leidimą vykdyti į Suv. Valstijas. Jis gyvena Šveicarijoje.

ARGENTINA įsakė sumažinti visokį importą iš Suv. Valstijų, gal tik laikinai, sulaukymui savo turimų dolarių sunykimo.

NAZIAI IR MEKSICA

Washington. — Eina gandai kad naziai darbuojasi visomis pastangomis sukelti naminius vaidus Meksikoje, tikslu nukreipti Suv. Valstijų dėmesį nuo Europos į tą artimą kaimynę. Prieš keliolika metų, Meksika savo revoliucijomis buvo iššaukus net S. V. kariuomenes į jos pasienį. Atsargos delei, sako, S. V. valdžia turės siųsti porą divizijų savo kariuomenės į pietus prie Rio Grande upės.

DRAFTAS TESIS PENKIS METUS

Washington. — Vaikiniai tarp 16 ir 21 metų amž., kuriems per sekančius 5 metus sueis 21 metai, turės registruotis kariuomenės tarnybai, nes draftas įvestas penkių metų laikui iki 1945 metų. Tuo būdu prie numatytų dabar apie 16 milijonų drafto amžiaus vyrų per penkis metus priaugt dar 6,500,000 vyrų.

Ateietyje registracija bus atliekama per Labor Day šventę.

Kariuomenės pašauktų vyrų patalpoms įrengti paskirta \$338,000,000.

PRANCUZAI PRIEŠ ANGLUS

Britų ir laisvų Afrikos Prancūzų kariuotojų laivai užpuolė Prancūzų vakarų Afrikos kolonijos sostinę Dakar.

Del to Vokiečių užimtos ir diktuojamos Prancūzų valdžios lėktuvai darė užpuolimą Britų Gibraltaro tvirtovių.

DIRBTUVIŲ plėtimui ir paruošimui kad galėtų atlikti su šalies grynimo programu surištus darbus šymet bus praleista apie trys bilijonai dolarių. 1937 m. kai darbai pagerėjo, praleista \$2,400,000.

PERSERGSTI NUO KITOS DEPRESIJOS. General Motor Co. vadas, sako kad biziniai ir darbai eis gerai 1941, 1942 ir gal 1943 metais, delei šalies ginklavimo programos vykdymo. Tačiau sako kad reikia būti pasiruošusiems sutikti tai kas gali atsitikti kai baigsis ginklavimo si sudaryta darbymetė — juk bus uždėta didesni taikiniai ir ateis kitokių apsunikinimų.

PREZ. A. SMETONA GALI ATVYKTI Į USA.

ANTANAS SMETONA

Iš Berlyno pranešta kad Lietuvos Respublikos Prezidentas Ant. Smetona gavo S. V. diplomatišką vizą ir išvažiavo į Šveicariją. Yra galimybė kad p. Smetona atvyks į Ameriką tūlam laikui. Tuo reikalu tam tikros įstaigos pradėjo rūpintis.

WILLKIE, Republikonų kandidatas į prezidentus, kalbėdamas Seattle mieste pareiškė kad šalies problemos 1940 metais, kaip buvo 1932 ir 1936, yra be darbė, ir kaltino Roosevelto administraciją už "apleidimą darbininkų reikalų". Tai jo politiška kalba, daugiau nieko.

IŠ MEKSIKOS praneša apie ten vykstantį sukilimą Gen. Almazano šalininkų, kuris tikrina laimėto prezidento rinkimus.

AUKOKIT SIAM SVARBIAM REIKALUI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDO ATSIŠAUKIMAS

LIETUVOS Nepriklausomybės Fondas, pradėjęs savo darbą, kreipiasi į visus geros valios Amerikos Lietuvius patriotus, veikėjus, jaunus ir senus, draugijas, kuopas, ratelius ir klubus pradėti stoti fondui į talką, prisijunčiant savo aukas. Aukokit kiek kas išgalit, daugiau ar mažiau, bet neatidėliokit.

Mūsų nelaimėje patekusios tautos reikalai negali palaukti, neturi būti atstumiami ant toliau, kitai dienai.

Reikalų asiranda daugiau ir didesnių. Štai yra žinių kad gali Amerikon atvykti Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Mums reikės padengti jo kelionę į Ameriką, mums reikės jį priimti, juo rūpintis.

Pradėkim darbą — kiekvienas Lietuvos patriotas kuris norėtų matyti Amerikoje atsilankant Prezidentą Smetoną, pradėkit darbą su savo auka! Siųskit Lietuvos Nepriklausomybės Fondui savo auką, raginkit savo draugus aukoti!

Fondui aukas išrašykite L. N. Fondo vardu, siųskit Finansų Sekretoriui, šiuo antrašu:

Lietuvos Nepriklausomybės Fondas,
Eva Trečiokas,
84 Van Ness Place, Newark, N. J.

IŠ LIETUVOS

RUGPJUČIO 14 d. Kaune prasidėjo mokytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 10,000 mokytojų. Švietimo ministras A. Venclova, išdėgęs nepriklausomos Lietuvos mokyklas, kuriose ir jis pats ragavo mokslą, nurodė mokytojų uždavinius Sovietų vergijoje. Jis pareiškė: "Taurus patriotizmas Sovietų Sąjungoje ne tik nėra smerkiamas, bet, priešingai, jis visomis priemonėmis ugdomas. Musų jaunomenė iš pat mažų dienų turi būti mokinama mylėti savo tėvynę — didžią Sovietų Sąjungą ir garbingą raudonąją armiją išvaduojoją." Draugas Venclova, gryžęs iš Maskvos, jau atvirai pasisako kokį uždavinį jam pavadė Maskvos budeliai. Butent, Lietuvos jaunimą ruošti raudonosios armijos kariais.

NEUZTENKA VIETOS. Finansų ministeris nustatė kad pirmiauliuose ir antraeiluose miestuose vienam žmogui gyvenamų patalpų naudoti galima norma 9 kv. metrai. Daugiau ploto gali turėti tik tam tikrų profesijų žmonės. Reiškia jau trūksta gyvenamų vietų, nes į Lietuvą susigrudę raudonarmiečiai ir visoki Sovietų šnipai, kurie užima namus.

VILNIUJE uždaryta laikraščiai kurie ėjo kitokia dvasia, Lietuvių, Žydų ir Lenkų, o pradėta leisti kiti tomis kalbomis laikraščiai komunistinėje dvasioje.

VILNIUJE pradėta statyti nauja skerdykla, kuri kainuos 4 milijonus litų. Jos darbai užtruks apie dvejus metus. Tik kažin ar turės ką skersyti....

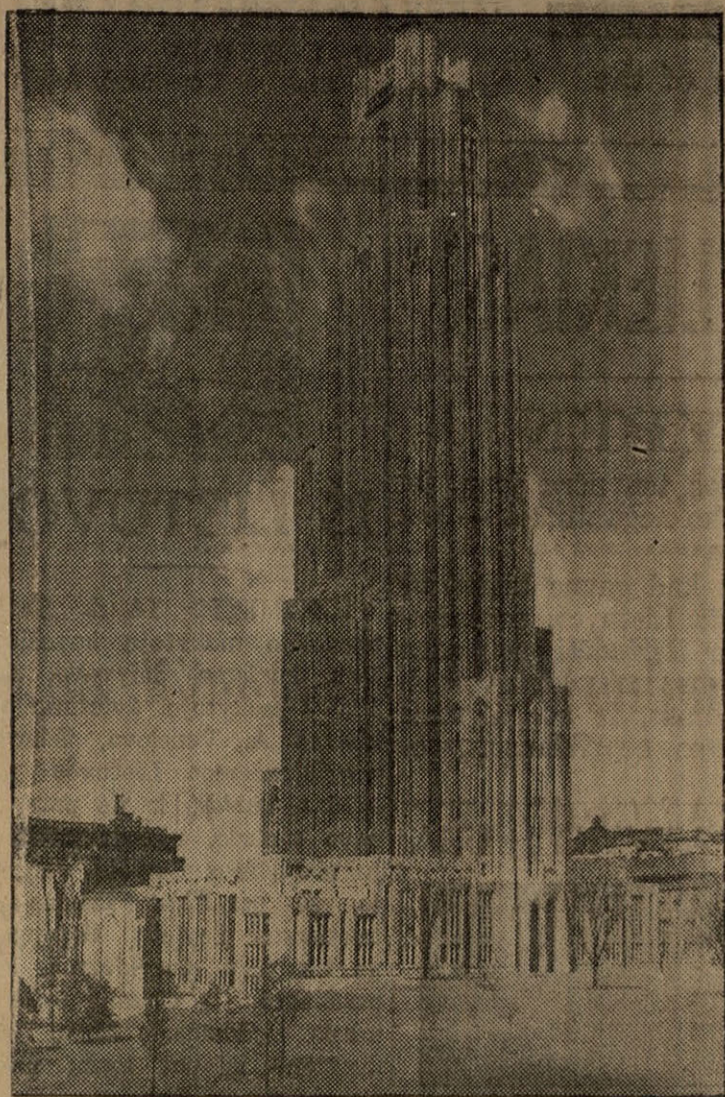
VILNIUJE netrukus pradės veikti stiklo fabrikas "Vitrums", kuris anksčiau dirbo tik bonkas. Šis fabrikas dabar gamins stiklines ir kitus indus. Lietuvos bankas tam reikalui paskyrė 80 milijonų litų.

IŠ LIETUVOS skelbia kad norintieji iš užsienio įvažiuoti į sovietiška Lietuvą arba per Lietuvos teritoriją pervaziuoti turi gauti Sovietų Rusijos pasiuntinybių arba konsulų atitinkamas vizas. Piliečiai turinti Lietuvos respublikos pasus, iš užsienio į sov. Lietuvą sugryžti gali tik gavę sov. Rusijos įvažiavimo vizas. Užsienio valstybių piliečiai, norintieji išvažiuoti iš Lietuvos, turi gauti vizas iš SSSR pasiuntinybės Kaune. Reiškia, Lietuvos piliečiai gali gryžti į savo tėvynę tik gavę Sovietų Rusijos leidimą. Ir sakyk tu man kad sovietinė Lietuva nėra "laisva"!

PANAIKINTA Lietuvoj visos kitos draugijos ir organizacijos, uždrausta kam nors laikyti susirinkimus, išskyrus komunistams.

Lietuvių Kambario Atidarymas Atėjo

Iškilmė įvyks Penktadienį, Spalių 4; Banketas 6 val., Kambario Dedikacija 8:30 val.

University of Pittsburgh Cathedral of Learning

Pittsburgho Lietuviai, o su jais kartu ir Amerikos Lietuviai, pagaliau sulaukė tos dienos kada įvyks Pittsburgho Universitete Lietuvių Kambario dedikacija, arba atidarymo iškilmė.

Cia telpantis atvaizdas yra tos garsios Mokslo Katedros, kurios vienoje dalyje, pietų šone, žemutiniame aukšte, yra vieta paskirta tam Lietuvių Tautai Atminties Kambariui.

Kambario įrengimas, kuriame visi Amerikos Lietuviai aukso, pagaliau baigtas, nors komitetas dar nebėgė sukelti visus pinigus kiek Lietuviams buvo nustatyta. Bet Pittsburghiečiai su tuo apsidirbs.

Jie nekantriai laukia atidarymo savo Kambario, kas galutinai nustatyta įvykti kitą penktadienį, Spalių 4 d. Atidarymo ceremonijos atsisbus Mokslo Katedros patalpose, 8 val. vakare.

Vienas iš labiausiai linksmų ir pasitenkinusių Pittsburghiečių yra tai Lietuvių Kambario Komiteto pirmininkas Petras Pivaronas, kuris vadovavo tą didelį darbą su buriu darbuočių komiteto narių iki pabaigos.

Petras Pivaronas Lietuvių Kambariui buvo tiek pasiūlyęs per suvirš dešimt metų to komiteto veikimo kad negailėję savo nei laiko, nei pastangų nei kaštų Kambario įrengimo darbus vykdyti.

Pivaronas Lietuvių Kambario reikalams aukų rinkti išvažinėjo ne tik plačiai Amerikoje, bet parvežė aukų ir iš Lietuvos, kuomet 1935 metais buvo delegatu Pirmutiniame Pasaulio Lietuvių Kongrese.

Tarp p. Pivarono aukotojų rasit vardus ne tik žymių Šv. Valstijų Lietuvių, bet net ir Lietuvos Prezidento Antano Smetonos, ir jo sunaus Juiliaus, ir buvusio ministro pirmininko a. a. Tubelio ir kitų.

Tai vienas žmogus visame komitete kuris asmeniniai surinko bene daugiau negu kuris kitas.

Petras Pivaronas pasirašė dokumentą, greta su kitais žymiais Pittsburgho Universiteto vadais ir tautinių kambarių komiteto nariais, kuris tapo įdėtas ir įmūrytas Mokslo Katedroje amžiams ateityje.

Sveikinam Pittsburgho Lietuvos su jų darbu pabaigtu, sveikiname Liet. Kambario Komiteta, sveikiname p. Ruth Crawford Mitchell, kuri globojo tų tautinių Kambarių darbą ir kambarių įkunijimą, kuri Lietuvių Kambario reika-

lais net Lietuvoje, Kaune, apsilankė, o Pittsburgho Universiteto Vadovybei reiškiame didžią Amerikos Lietuvių padėką už davimą mums tos progos — įrengti mūsų garsiai ir garbingai Tautai Atminties Kambarį, kuris ten stovės ilgas amžius.

UŽSIMUSĖ SĖSĖ! Rugs. 21 d. ant Freeport Road, netoli New Kensington tilto, susimūsė smarkiai lėkdami su automobiliai, juose užmušta šeši jauni vyrai.

ATSISAUKIMAS I PHILADELPHIJOS LIET. KATALIKUS

Viengenciai! Kol dar gyvu buvo a. a. Kun. Juozas Katalakis, dar mūsų mieste Lietuviai katalikai nebūgiausia darbovosi ne vien naudai Lietuvybei čia Amerikoje, bet ir labai mūsų brangios tėvynės Lietuvos.

Jo paramos dėka tada čia gyvavo ir Sąryšis Lietuvių Krikščionių Draugijų Veikėjų, ir, kaip visiems žinoma, labai daug pasidarbovo Lietuvybei labai. Bet mirus Kun. Kaulakiui, greitu laiku mirė ir visos Philadelphia Lietuvos Katalikų veikimas. Jei dabar ir yra koks nors veikimas tai tik vien naudai vietinių bažnyčių, o ne Lietuvybei, arba dabar nelaimingos Lietuvos.

Kas tame yra kaltas? Aš tuo tarpu nenoriu kaltininkus įvardinti, nes tikiu kad jie patys žino kas jie yra ir kas jiems rūpi, tik ne Lietuvų tauta...

Pasakysiu jums tik tą: jei jūs darbuojate labai vietinių savo bažnyčių, ir užpildymui savo klebonų ir jaunų kamendorių kišenių, kad jie galėtų ekskursijas turėti ne tik i Lietuvą, kaip pirmiau buvo, bet net i Filipinų salas, Japoniją, Kiniją ir kitus kraštus, tai ir tas nėra blogu dalyku. Tačiau, gerbiameji, atminkite ir dabar pavergtą savo tėvynę Lietuvą! Sudarykit savo tarpeve kokį nors veikėjų sąryšį, arba tarybą, ir prisidėkite su darbu mūsų brangiai tėvynėi Lietuvai gebėti, kuri dabar yra ne tik pati parblokšta bet ir tikėjimas smaugiamas — juk Lietuva užpludo žiaurais Džengis Khano Mongolai po vadovyste jo įpėdinio, Osipo Džugašvili-Stalino!

Sena Lietuvos Tėvynainė.

Petras ir Kostas Jurgėlos.

Petras Pivaronas Lietuvių Kambario Komiteto Pirmininkas

Petras Pivaronas Lietuvių Kambario Komiteto Pirmininkas

BROOKLYN, N. Y.

Darbą Pradedant

Lietuvių Amerikiečių Tautininkų Sąjunga susikūrė tautinės visuomenės seime Philadelphia, Pa., Rugsėjo 1 d. Pailsėjus po seimo darbų, New Yorko sąjungiečiai turėjo pirmutinį poseiminį posėdį Rugs. 12 d., Tautininkų Klubu patalpose, 35 Stagg st., Brooklyn, N. Y., ir stoja darban.

Skaitlingam posėdžiui suteikė pranešimus seimo dalyviai ir įvairios komisijos. Ypatinai svarbus buvo Liet. Tautos Fondo pirmininko J. Ginkaus pranešimas apie daromas pastangas suėiti bendram darbui su Lietuvos Nepriklausomybės Fondu, irgi sukurtu tame pačiame seime. Pagal jo pareiškimą, abiejų tautinės srovės sukurtų fondų subendrinimas galimas, tik kol kas Nepriklausomybės Fondas nepareikė savo nusistatymo. Tautos Fondas nutarė dar kurį laiką palaukti prieš stojant į taip reikšmingą mūsų tautai darbą atskirai.

Tautinio Jaunimo Sąjungos atstovas A. Alekna padarė pranešimą apie jaunuomenės iškėiolines pastangas ir prašė artimesnio bendradarbiaavimo iš senosios veikėjų kartos.

Susirinkimas gyvai domėjosi jaunuomenės reikalais ir patikrino tamprų bendradarbiavimą. Kelių tautinio jaunimo organizacijų atstovai, dalyvavę susirinkime savo ruožtu pasidžėdė savo organizacijas įtraukti i L. A. Taut. Sąjungą ir tuo budu visą tautinę akciją subendrinti.

Aptariant tautiškos spaudos reikalus, kilo sumanymas sukurti Tautinės Spaudos Fondą, kuri projektas buvo dalyvių aptartas. Nutarta remti ir skleisti visą tautiškąją spūdą ir jos leidinius, reikalaujant esant paremti savo rašytojus, ir visomis įjėgomis žadinti plačiąją visuomenę gyvai veikti Lietuvos nepriklausomybės atsteigimo reikale.

Kas tame yra kaltas? Aš tuo tarpu nenoriu kaltininkus įvardinti, nes tikiu kad jie patys žino kas jie yra ir kas jiems rūpi, tik ne Lietuvų tauta...

Pasakysiu jums tik tą: jei jūs darbuojate labai vietinių savo bažnyčių, ir užpildymui savo klebonų ir jaunų kamendorių kišenių, kad jie galėtų ekskursijas turėti ne tik i Lietuvą, kaip pirmiau buvo, bet net i Filipinų salas, Japoniją, Kiniją ir kitus kraštus, tai ir tas nėra blogu dalyku. Tačiau, gerbiameji, atminkite ir dabar pavergtą savo tėvynę Lietuvą! Sudarykit savo tarpeve kokį nors veikėjų sąryšį, arba tarybą, ir prisidėkite su darbu mūsų brangiai tėvynėi Lietuvai gebėti, kuri dabar yra ne tik pati parblokšta bet ir tikėjimas smaugiamas — juk Lietuva užpludo žiaurais Džengis Khano Mongolai po vadovyste jo įpėdinio, Osipo Džugašvili-Stalino!

Sena Lietuvos Tėvynainė.

Petras ir Kostas Jurgėlos.

Petras Pivaronas Lietuvių Kambario Komiteto Pirmininkas

Petras Pivaronas Lietuvių Kambario Komiteto Pirmininkas

Petras Pivaronas Lietuvių Kambario Komiteto Pirmininkas

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

I. DEL SVETIMSALIŲ REGISTRACIJOS

I Paklausimus nepriklausomos Lietuvos piliečių kaip jiems registruotis, U. S. Department of Justice (Immigration and Naturalization Service, Washington, D. C.) duoda šitokią paaiškinimą: bet kurio svetimo krašto (taigi ir Lietuvos) pilietis gali užsiregistruoti savo krašto piliečiu.

Ponas Earl G. Harrison, Director of Registration, turedamas galvoje kad, pavyzdžiui, Lenkijos piliečiai, padalinti tarpe Vokietijos ir Rusijos, sako gali registruotis lenkais: "Polish aliens may register as subjects of Poland, not of Germany or of Russia." It is perfectly proper to advise Lithuanian residents in the United States, who are not citizens of the U. S. A., to answer the registration question accordingly.

Yra visiškai tvarkoje patarti Lietuviams, Lietuvos piliečiams, atsakyti i registracijos klausimą atitinkamai, tai yra užsiregistruoti Lietuvos Respublikos piliečiais.

2. DEL LIETUVOS LAISVĖS FASKOLOS BONŲ REGISTRACIJOS

Lietuvos Pasiuntinybė savo laiku buvo pranešusi, kad L. Paskolos bonų ir kuponų išpirkimas nutruko dėl nebegavimo tam tikslui kreditų iš Rusais okupuotos Lietuvos.

Lietuvos Pasiuntinybė tam reikalui pinigų ir dabar nesitiki, tačiau norėtų žinoti kokioje sumoje, kokių numerų bonai ir kiek kuponų tebėra pas žmones Amerikoje dar neapmokėtų. Toliau siūdomi L.L.P. bonų ir kuponų savininkai yra prašomi paprastais laiškais ar atvirutėmis pranešti:

- 1) kiek iš viso turi bonų; 2) bonų numeriai ir raidės (pavyzdžiui: A12045, B17349); 3) bendroji visų bonų suma; 4) kurie bonai pratęsti ir iki kokių metų; 5) Ar bonas turi paženlinimą, kad 1935m. nuošimtis apmokėtas?

- 6) Kiek prie kiekvieno bono turite senų (nuo 1921 iki 1934 m.) kuponų; 7) ar turite naujų (nuo 1936 metų) kuponų ir nuo kurio meto? 8) Kokia visų naujų kuponų suma imant iki 1945 metų? Žinios apie bonus ir kuponus siųstinos adresu:

Lithuanian Legation, 2622—16th St., Northwest Washington, D. C.

NEWARK, N. J.

SUSITVĖRĖ LIET. NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDO SKYRIUS

Newarko ir apielinkės Lietuviai savo susirinkime Rugsėjo 13 d., A. S. Trečioko ofise suorganizavo Lietuvos Nepriklausomybės Fondo skyrių, sudėję keletą dolarių aukų, ir išrinko valdybą iš sekančių:

Pirmininkas — Vincas Ambrozavičius; Vice pir. — Kazys Krumėnas; Išdėininkas — Vacslas Andruskevičius; sekretorius — Albinas S. Trečiokas; kontrolės komisijos narys — Juozas Stoškus.

Skyrius kreipėsi i L. N. Fondo valdybą kad paskirtų šiam skyriui numerį 1.

A. S. Trečiokas.

TRUMPOS ŽINUTĖS (Iš Musų Laikraščių)

• S. BOSTON, Mass. — Rugsėjo 19 d. čia prasidėjo katalikiškos organizacijos Lietuvių Darbinių Sąjungos seimas. Tai 25 metų jubiliejinis seimas. Dalyvavo virš 100 delegatų.

• WATERBURY, Ct. — Rugsėjo 8 d. čia įvyko prakalbos pavergtos Lietuvos klausimu. Kalbėjo Kun. Kripas, Sintusis, studentas Abratis ir Adv. F. J. Bagočius. Laikė prakalbų teko matyti net bolševikus apsišarojus.

• MONTREAL, Kan. — Rugsėjo 1 d., vakarė, automobilis užmušė gatve einantį Antaną Tamošauską. Jis buvo praeito pasaulinio karo veteranas, jau 11 metų bedarbis.

• CHICAGO, Ill. — Buris sugrįžusių Lietuvių žada pervaziuoti per Lietuvių kolonijas ir papasakoti apie "rojų" kokis kuriamas Stalino okupuotoje Lietuvoje.

—Du Chicago Lietuviai — Stanley Subaitis ir P. Brazdžionis — šiomis dienomis išpirkto Brybo Chemical kompaniją ir perorganizavę bandys išplėsti biznį.

—Chicago Lietuviai rengia iškilmingą priėmimą buvusiame Šv. Valstijų atstovui Lietuvai, Dr. Norem, kurį Sovietai iš Lietuvos išsiuntė. Lietuva okupuavė.

—Chicagoje gyvenas nevalieznas arkivyskupas Geniotis surengė prakalbas, i kurias atsilankė apie 30 žmonių. Jisai šiai "didelei miniai" kryžiuo-damais pliaušė niekus apie Lietuvą, pasakodamas buk ten valdininkai buvę taip istvirke kad net paminklus nuo kapų vogdavo ir parduodavo. Jisai džiaugiasi kad Lietuvoje įsteigiamas sovietų "rojus".

—SLA. Pild. Taryba suvažiavime New Yorke apribojo E. Mikuziūtės teises globoi SLA. nuosavybes Chicagoje, kurių vertė siekia \$200,000. Ji iki šiol buvo pilnas "bosas". Dabar svarbesniais klausimais turės tartis su kitais dviem Pild. Tarybos nariais, Dr. S. Biežiu ir Adv. K. Gugiu.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

PALONYTĖ Nellie (McKormick), mirė Rugsėjo m., Scranton, Pa.

SEMELIENĖ Bertha, 50 metų, mirė Rugs. m., Brooklyn, N. Y.

KVEDERINĖ Viktorija, 60 metų, mirė Rugsėjo 27 d., Worcester, Mass. Amerikoje išgyveno 21 metus.

MIKALAUSKAS Juozas, mirė Rugs. 21, Worcester, Mass. Gimęs Skotijoje. Amerikoje išgyveno 19 metų.

BIELSKAITĖ Teklė, pusamžė, mirė Rugsėjo 7, Chicagoje. — Raseinių ap., Kražių p., Amerikoje išgyveno 33 m.

MASILUNAS Jonas, pusamžis, mirė Rugs. 6, Chicagoje. — Panevėžio ap., Ramygalos p., Pumplių k. Amerikoje išgyveno 40 metų.

SKEBERDIENĖ Agota (Vilčinskaitė), 44 metų, mirė Rugs. 3, Argentinoje. — Šakių apsk.

JURGĖLA Robertas-Julius, 2 m. amžiaus, Dr. Julius P. Jurgėlos-Gale sunus, iš Lindenhurst, N. Y., mirė Rugs. 13 diena.

PLAUCIUNAS Jonas, 47 metų amžiaus, mirė Utica, N. Y., Rugs. mėn. Paliko žmoną, Veroniką.

GARPSTAS Jurgis J., pusamžis, mirė Rugsėjo 8, Chicagoje. — Šiaulių ap., Linkuvos par. Amerikoje išgyveno 31 metus.

ARMANAVIČIENĖ Viktorija, mirė Rugsėjo 5 d., Shenandoah, Pa.

NAORTIENĖ Juzė, 72 metų, mirė Rugsėjo m., Nanticoke, Pa. Amerikoje išgyveno 50 metų.

KARALIUNAS Edvardas, mirė Rugsėjo 9, Chicagoje.

BRUSOKAS Juozas, 40 metų, mirė Rugsėjo 9 d., Brooklyn, N. Y.

KASLAITIENĖ Magdalena, 50 metų, mirė Rugsėjo 8, Newark, N. J.

ANTANAVIČIUS Juozas, 51 m., mirė Rugsėjo 8, Brooklyn, N. Y.

LESEVICIUS Juozas, mirė 29 Birželio, Buenos Aires, Argentinoje.

ŠLAUCIULIS Antanas, 80 metų, mirė Liepos 8, San Isidore, Argentinoje. — Utėnos ap., Debeikių val., Krioklių vienk.

SIMOKAITIS Juozas, 51 metų, mirė Rugs. 26, Port Washington, N. Y.

PINKIENĖ Agnieška, 54 metų, mirė Rugsėjo 27, Brooklyn, N. Y.

JANUSKEVICIUS Antanas, mirė Rugsėjo 10, Detroit, Mich.

JAKUBAUSKAS Antanas, pusės amžiaus, mirė Rugsėjo 11, Chicagoje. — Raseinių ap., Judaikių par., Skapiškių k. Amerikoje išgyveno 35 metus.

PRALDAUSKAS Juozas, 60 metų, mirė Rugsėjo 9, Dorchester, Mass. — Ylakių p. Amerikoje išgyveno 40 m.

BURDAUSKIS Jurgis, mirė 3 Rugsėjo, Medway, Mass. — Kurtuvėnų miestelio. Amerikoje išgyveno 33 metus.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knugelė "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU" gaunama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės i Dirvos agenturą, jums bus pagelbėta tai surasti. Vietiniams norintiems išpildoma aplikacijų blankas.

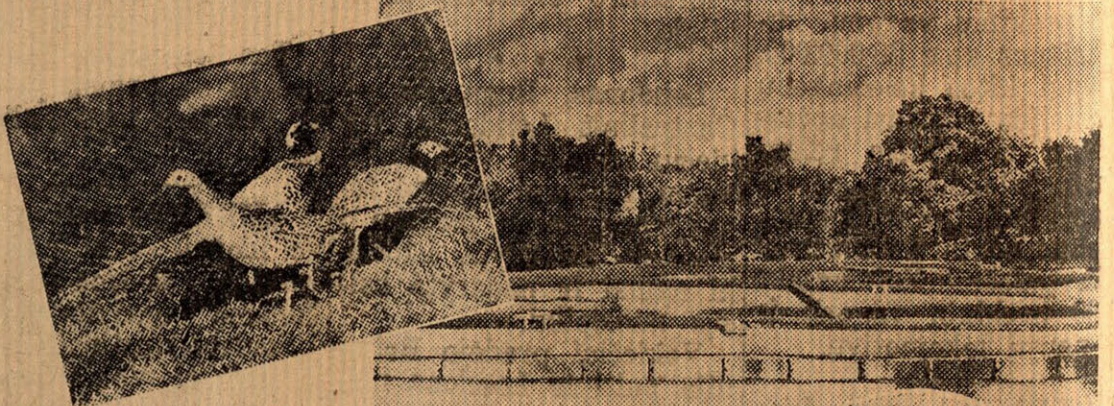
(Vietiniai prašomi kreiptis tik penktadieniais ir seštadieniais.)

Iš kitų miestų rašant paklausimus, reikia pažymėti kokiais metais atvažiavę, mėnesį, maždaug dieną, kuriame mieste sėdęs i laivą kuris atvežė i Ameriką, ir kuriame tuoste išlipęs. Pridėkit pašto ženklus atsakymui.

Rašykite: DIRVOS AGENTURA 6820 Superior ave. Cleveland, Ohio.

PAJIESKOJIMAS. Aš Boleslavas Auryla, gimęs Lawrence, Mass., užaugau Lietuvoje. Lawrence dar liko mano giminių. Noriu su jais susirašyti, bet nežinau antrašų. Taipgi pajieskau savo krikšto tėva M. Sokolovskį ir krikšto motiną Katrę Bausiute. Gyveno Lawrence, Mass.

Boleslau Auryla Rua Campos Sales, 65 Sao Vicente, es. de Sao Paulo Brasil.

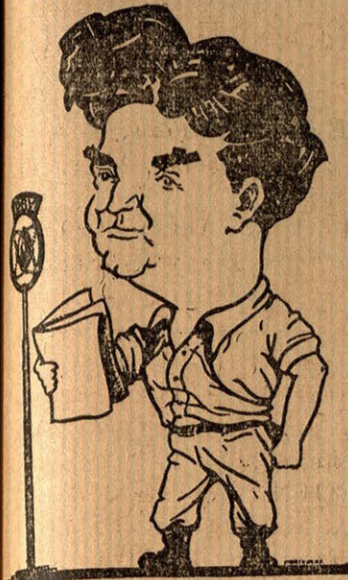
STATE PARKS

Let's Explore Ohio

Milijonai medžių, milijonai žuvų ir desėtkai tūkstančių medžioklinių paukščių ir gyvūnų kas metai paskleidžiama iš Ohio Valstijos augintuvių padidimui atvirame ore laiko praleidimo entuziazmo. Žuvis ir paukščių veisimo farmos yra globoje Division of Conservation and Natural Resources of the Department of Agriculture. Medžių veisimas yra operuojamas Division of Forestry. The Ohio Agricultural Experiment Station, i kurios operuojama visos medžių auginimo ukės, randasi Chillicothe, Marietta ir Wooster, užima išviso apie 160 akrų, ir 1940 metų bėgiu jau išplatino sodinimui virš 8,000,000 medelių. Wooster taipgi randasi 80 akrų valstijinė arboretum, kur randasi 600 rūšių medžių kartu su dideliu rinkiniu puošiamųjų žalumynų. Visiškai žinomai apie Ohio valstijai tinkamus medžius, tame orboteriume užlaikomos medžių rūšys atsargiai matuojamos ir jų augimo rekordai vedami. Ohio turi vieną žuvų perinimo vietą, ant South Bass Salos, Erie Ezere. Čia išperinama žuvytės ir paleidžiama i Erie Ezere už dienos ar dviejų po išperinimo. Prie šios perinimo įstaigos, valstija turi 12 žuvų farmų, kurios randasi paskirose valstijos dalyse. Čia žuvys laikomos pruduose iki jos suauga. Tada jos buna išvežiojamos ir paleidžiamos i upes ir ežerus Ohio valstijoje, 1939 metais suvirš 2,500,000 tokių žuvų buvo paleista i vandenis iš šių žuvų auginimo ukų. Prie to, paleista 7-500,000 žuvyčių tų žuvų maistui. Tos žuvų ukės publikai galima lankyti nuo 8 val. ryto iki 5 val. po pietų. Taipgi Ohio valstija užlaiko tris miškinių žvėrelių auginimo ukes. Viena, Urbana Game Farm, penkios mylios siaurės ir pusė mylios i rytus nuo Urbana, apimanti 550 akrų. Netoli Wellington yra antra farma, iš 220 akrų. Valstijos Raccoon Farma yra i vakarus nuo Milan ir užima apie 300 akrų. Apie 35,000 fazanų ir girias iš tu farmų kas metai. Prie to, užlaikoma platus gyvūnų auginimo tyrinėjimo punktas Roosevelt Game Preserve, 14 mylių i vakarus nuo Plymouth. Antra tokia vieta randasi netoli Warsaw kaimelio. Gyvūnų auginimo farmos atdaros publikos lankymui, gavus leidimą iš tu įstaigų užžiūrotojų.

SPRAGILAS

Gerb.

DRAGAS STEPAS NE-NORI SOVIETŲ "ROJAUS"

Aną šiltą vakarą einu su savo gerb. Šonkauliu į Pašalio aptieką ant Seven-tymainstryčio aikštyrio pasitundyt, ir sutinku draugą Stepą.

— Na, kur taip skubini, Stepai, nei manęs nematėi, — sakau aš.

— A, tu esi fašistų šni-
nas. Ko tu čia aplink dar-
bininkiška salę dabar nuo-
lat sukiniėjiesi? — sako jis.

— Ar dėl to kad čia kur
randasi kokia Žydiška sa-
lė, kurią jus nusinuomavot
ir pavadinot "darbininkiš-
ka", kitam žmogui nevalia
bus nei praeiti? — sakau
aš.

— Praeit tai praeit, ale
jus fašistai skundžiat mus
policijai, norit persekiot
darbininkus, — sako jis.

— Nebuk toks kopust-
valvis, Stepai. Policija po
šia gatvę važinėja ir eina
diena ir nakti ir šia jūsų
neva "darbininkiška" guž-
tą pažysta geriau negu aš
ir žino kokie gaivalai čia
susirenkat. Kai reikės, po-
licija ras jus ir be niekeno
skundų ir šnipinėjimų, —
sakau aš.

— Mes savo nariu lista
slepjam, policijai nelėnėva
bus surasti ir įrodyti kas
yra komunistas, — sako
jis.

— Tai matai, Stepai, ti-
ki kad policija nėsuras ju-
su, o nuolat čia visi lan-
džioiat. Ar išnyksit kaip
kumparas kada policija at-
vyks išskoti? — sakau aš.

— Ka, tu čia drauge, iš
musų darbininkų šidinie-
si; ne tavo biznis ką mes
darysim, — sako jis.

— Taigi, man apie jus
mažiausia ir rupi. Pakal-
bėkim apie rimtesnius rei-
kalus. Ar jau užsiregis-
travai, Stepai? Juk visi
ne-piliečiai turi registruo-
tis, — sakau aš.

— Mes, darbininkai, iš-
nešim protestą prieš tą
registraciją, be tai yra šni-
pinėjimas, — sako jis.

— Tu ir tokie kiti kaip
tu, visais budais atvirai
kovojojat prieš valdžią, prie-
šinates jos įstatymams, ir
budami kalti bijot polici-
jos ir valdžios, bet vis zur-
zat kad jus kas skundžia,
— sakau aš.

— Jeigu nesiregistruosi
kaipo ateivis, tau yra kita
proga užsiregistruoti. Da-
bar iš Maskvos pranešė
kad visi Lietuviai kurie
nėra Amerikos piliečiai, iš-
registruotų sovietų at-
stovybėje Vašingtone ir
pataptų sovietų Rusijos pi-
liečiais, — sakau aš.

— Tas tai geras daiktas,
drauge, ir mes šiadien su-
sirininkime paragsim dar-
bininkus įsirašyti į sovie-
tų sąjungą, — sako jis.

— Ar žinai, Stepai, kad
užsiregistruojamas sovietų
piliečių bus išsižadėjimas
Lietuvos ir pasidavimas
Rusų vergijai? — sakau
aš.

— Sovietų Rusija išgel-
bėjo Lietuvą, padarė ją

laisva, tai reikia prie jos
šlietis, — sako jis.

— Labai "aprupinta": iš
Lietuvos viskas išplėsta, o
Lietuvoje pagrobtais auk-
sas net į Ameriką atgaben-
tas paslėpti. Kodel to auk-
so neišdalino darbininkams
ir neaprupino jų, bet tuoj
išvežė ir atvežė čia, kad
kapitalistiniai bankai ap-
saugotų? — sakau aš.

— Drauge, Lietuvoj vi-
siems kurie norės dirbti
užteks visko, — sako jis.

— Taip buvo ir pirmiau,
kurie norėjo dirbti, stori-
si, jie visko turėjo. Bet iš
ju viską atėmė, atidavė
visokiems padaužoms, tin-
giniams, o auksa net išve-
žė Amerikon paslėpti, —
sakau aš.

— Lietuvoje dabar dar-
bininkai valdo ir jie paten-
kinti tuo ką turi, — sako
jis.

— Na, gerai, Stepai, aš
turiu eiti. Bet pasakyk
man teisybę, ar tu pats re-
gistruosiesi sovietų atsto-
vybėje ir pasirašysi kad
nori buti SSSR pilietis? —
sakau aš.

— Nėra durnių: ar nori
kad Amerikos valdžia mane
išvežtų į Rusiją? — sa-
ko jis.

— Tu pats nenori palik-
ti Stalino bernas, bijai kad
tave neišgabentų į sovietų
"rojų", bet kiauliška dra-
sa agituoj kad kiti rašy-
tųsi. Jieškal durnesniu už
save ir juos nori į bėda
įstumti, iš savo fanatiško
įsitikėjimo į komunizma
Tokie yra ir visi jūsų va-
dai ir agitatoriai: tik pa-
klausk Pruseikos, Bimbos
Andriulio ir kitų, ar jie
užsiregistravo sovietu at-
stovybėje? Juk ir jie į
Lietuvos paeina ir jų tē
vyne Rusai užgrobė. Bet
jie kaip žiurkės bijo regis-
truotis sovietų pavaldi-
niais, kad netektų ten ka-
da nors išsikraustyti, o už
save durnesnius agituoj
rašytis, — sakau aš.

— Gud bai, drauge, aš
nenoriu su tavim kalbēt
— sako jis.

— Iki pasimatymo, Ste-
pai, — sakau aš.

KALBANT APIE 50,000 LĒKTUVŲ

Išdirbimui 50,000 kariš-
kų lėktuvų metuose, reika-
linga praleisti \$572,000,000
įrengimui naujų dirbtuvų
ir jų prietaisų, ir prie to
išmokėti \$3,560,000,000 per
metus už pačius lėktuvus.

Dirbtuves rengiant kari-
škų lėktuvų dirbimui, iki
Liepos mėnesio 1945 metų
sako industrija galėtų pa-
siekti orlaivių gaminimą
po 4,000 į mėnesį.

Viršminėtose sumose ne-
įskaityta kaštai lėktuvams
reikalingų instrumentų ir
apginklavimo bei kitų vi-
sokių reikmenų.

Šie apskaičiavimai pada-
ryta po to kai Prez. Roose-
velt Vokiečiams grāsinan-
čiai pareiškė jog Amerika
ims gikluotis, "gamindama
po 50,000 lėktuvų metuo-
se". Pasirodo, nėra taip
lengva 50,000 lėktuvų įsi-
taisyti.

•PASTARU laiku pripažys-
tama tiktai trys okeanai —
Atlantiko, Pacifiko, ir Indi-
kas.

MARGUTIS

Skaitykit "Marguti", komp.
Vanagaičio leidžiamą muzi-
kos ir juokų žurnalą. Eina
du kartu per mėnesį. Kai-
na metams \$2. Prisiųskit
10c pašto ženklais, gausit
vieną numerį dykai pama-
tymui.

"MARGUTIS"

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

KANADOS IVAIRIANYBES

**SVARBUS UNIJŲ KONGRE-
SAS. DARBININKAI VA-
LOSI NUO KOMUNAZIŲ**

Šį mėnesį Torontė įvyko
svarbus All Canadian Cong-
ress of Labor ir CIO bendras
suvažiavimas, kuris nutarė ap-
vienyti šias dvi unijas į vieną
kūną. Abi unijos turėjo po
50,000 narių ir dabar susivie-
nijas turės 100,000 narių.
Naujai sudaryta unija va-

dinsis Canadian Congress of
Labor, vietoje ACC of L. ir
CIO. Atrodo kad nuo šio lai-
ko Kanados CIO unijos nu-
traukia ryšius su Lewis'o mu-
šina Suvienytose Valstijose.

Suvažiavime dalyvavo apie
165 delegatai nuo abiejų orga-
nizacijų. Nutarta organizuo-
ti neorganizuotus darbininkus,
įtraukti į šį kongresą nepri-
gulmingas unijas ir siekti su-
sijungimo su Canadian Trades
& Labor Congress, kurį suda-
ro Amerikos Darbo Federaci-
jos unijos ir turi apie 150,000

narių. Taigpi pasisakė už rei-
kalavimą pakelti darbininkams
algų.

TUOJ bus jau metas nuo to
kaip Trades Labor kongresas
nutarė apvalyti savo unijas
nuo visokių diktatorių garbin-
tojų. Nuo to laiko visi komu-
naliai pradėjo urmu lysti į
CIO, tai į All Canadian Cong-
ress of Labor unijas ir varė
jose demokratijoms pragaiš-
tingą propagandą, gynė Stali-
no-Hitlerio kamarotystę ir jau
buvo bepradėdą aiškinti kad
Vokietijos nazių partija, dėka

joje esančių komunistų, sudar-
bininkėjo. Bet šis suvažiavi-
mas (Sapnininko analfabetai
jį vadina konferencija) labai
tinkamai įvertino komunazių
šunišką pasitarnavimą Stalino
ir Hitlerio imperializmui nu-
tardamas nepriimti į unijas
komunistų, nazių ir fašistų.

Čia reikia pažymėti kad To-
ronte išeinantis Lietuvių kal-
ba Rusiškas pliauškalas, Liau-
dies Balsas, nieko nepasakė
apie komunazių bėdas šiame
suvažiavime. Šis Stalino ir
Hitlerio liežuvis, šerdamas me-

lais ir prasimanymais savo
aklus pasekėjus ir slėpdamas
nuo jų teisybę mano atliekas
didelį apšvietos darbą.
Mandagus.

**SKAITYKIT
ir GARSINKITES**

Lietuvių Naujienos — mėne-
sinis žurnalas, kaina tik \$1.
už du metus. (20)

'Lietuvių Naujienos'

332 N. 6th Street
Philadelphia, Pa.

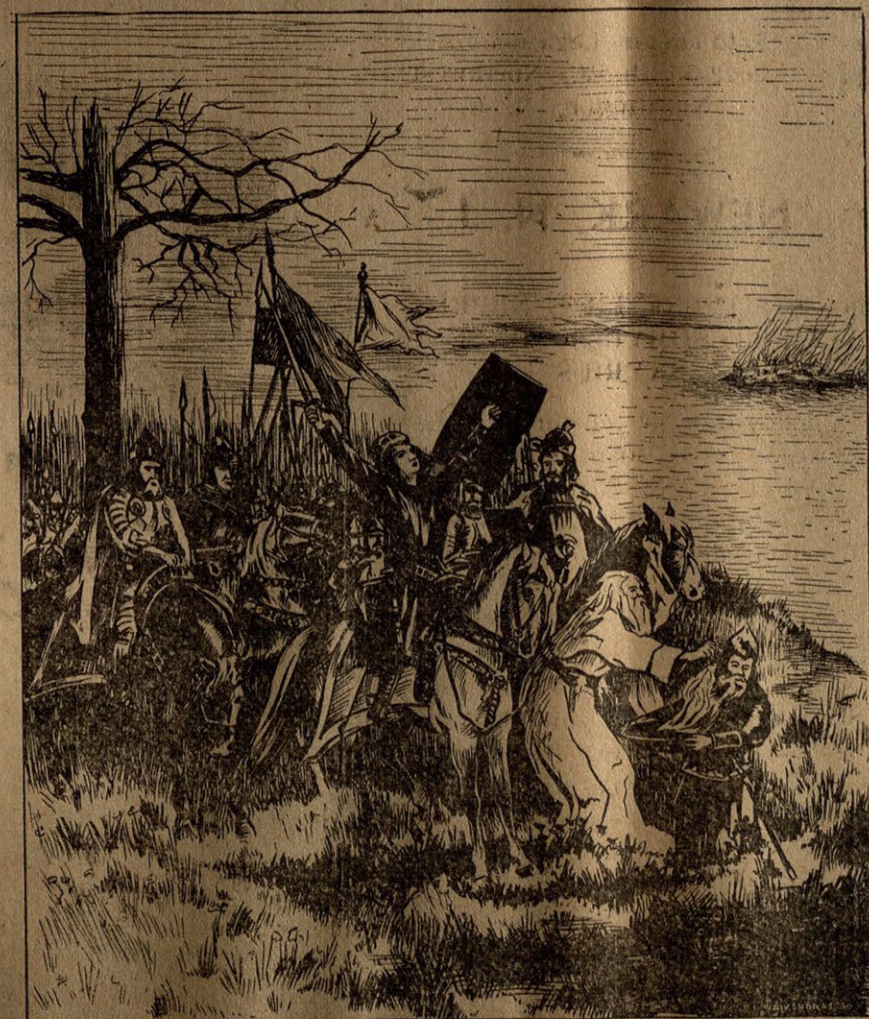
Stai del ko visi norēsīt skaityt DIRVA!

Naujos Apysakos Dirvos Skaitytojams 1940-41 m.

K. S. Karpiaus Naujas Istorinis Romanas-Apysaka
iš Kęstučio ir Algirdo Laikų

D. L. Kunigaikštis Kęstutis, Alpio parupintais kryžiuočių rubais ir
arkliais, pabėga iš garsios ordino pilies Marienburgo. Pasišalinus
gana toli nuo pilies, Kęstutis, neapsimaudamas kryžiuočių parė-
dais, juos nusimetęs. Alpis išdidžiai joja pilname kryžiuočio puo-
nume.

VYTAUTO PRISIEKA. — Šis istoriškas nuotikis, kurį šis vai-
zdas perstato, įvyko Alpio laikais. Alpis, grūžes į Trakus su
Kęstučiu, padeda kariauti su priešais. Kryžiuočiai užpuola ir
išgriauna, sudegina Kauno pilį. Vytautas, jaunas berniokas,
su buriu Lietuvių karių nuvyksta į Aleksoto kalnus, pažiūrėti
Kauno sunaikinimo, prisiekia kryžiuočiams atkeršyti kuomet
suaugs į vyrą.

ŠI APYSAKA APIMA ĮVYKIUS:

Marienburgė, kryžiuočių pilyje; Trakuose, Kęstučio tėviškėje;
Vilniuje, Lietuvos sostinėje; Gaižuvoje, Alpio tėviškėje; Kau-
ne, Lietuvių tvirtovėje, kurią valdė Kęstučio sunus Vaidotas;
apima išgriovimą Kauno pilies, Vytauto Prisieką, kovas su
kryžiuočiais per kelioliką to laikotarpio metų; Kęstučio sunaus
Butauto pabėgimą pas kryžiuočius; Alpio meiliškus prietikus
Trakuose ir Vilniuje, ir daug kitų svarbių dalykų.

Ši apysaka pradės eiti Dirvoje prieš galą šių metų.

Alpis, mažas vaikas, sunus Gaižuvo kunigo, laike kryžiuočių
užpuolimo pagrobiamas, išvedamas į Marienburgą, ten išauklė-
jamas krikščioniškame tikėjime. Šiame užpuolime nužudomas
jo tėvas. — Po 10 metų, į Marienburgą kryžiuočių nelaisvėn
patenka Kęstutis.

P. S. Jūs norēsīt
kad ir jūsų giminės
ir draugai paskai-
tytų šias apysakas
ir kitus Dirvoje tel-
pančius įdomius
raštus —

Prisiųskit Dirvai
jų antrašus: ant
atvirutės surašykite
2, 3 ar 5 antrašus
tų kurie Dirvos ne-
prenumeruoja ir
pasiųskite šiadien.

O ŠTAI DAR NAUJIENA

Kitame, 40-me, Dirvos numeryje pradės eiti puikus romanas iš
gyvenimo Lietuvoje Nepriklausomybės laikais —

A. VAIČIULAIČIO

Valentina

(Skaitymo bus visai žiemai)

KOMISARAS

1941 METAIS Dirvos skaitytojams bus patie kta kitas naujas, ypatingas romanas, KOMI-
SARAS, kurį K. S. Karpis rašo. Romanas a pims nepriklausomos Lietuvos gyvenimo įvy-
kius ir pirmas dabartinio perversmo dienas. Visi norēsīt jį paskaityti.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PO NELAIMEI VISI 'KYTRI'

Tėvynėje rašoma, tarp kita ko:

"Lietuvos pardavimas prasidėjo pirmą negu Paleckis pradėjo parsiidavėliams vadovauti. Suprantama, kas nebūtų buvę daryta, Stalinas visvien būtų pasiėmęs Lietuvą, nes jam ją Hitleris atidavė.

"Vienok jeigu buvus Lietuvos valdžia būtų turėjus galvą ir šiek-tiek sąžiningumo, ji būtų galėjus numatyti neišvengiamą nelaimės dieną ir atidėti kapitalo ir sudaryti organizaciją kovai už Lietuvos išlaisvinimą iš tirano nagų. Prie visų kitų Smetonos valdžios nusidėjimų šis nusidėjimas buvo didžiausias".

Matot, po nelaimės kiekvienas "razumnas". Bet jeigu Smetonos valdžia pernai meta, po Klaipėdos netekimo, būtų pradėjus dėti užsienio bankuose pinigų, tik įsivaizduokit kokiais balsais būtų rėkę ir musų katalikai, ir socialistai, nekaltab jau apie komunistus.

Valdžia būtų buvus kaltinama krašto išdavyste, būtų buvus apšaukta netinkama valdyti, pasiryžusia "išduoti" šalį, ir taip be galo.

Prie to, juk yra žinios kad Merkiui nuvykus į Maskvą, Molotovas prigingavimai prižadėjo gražiuoju išspręsti neusiprati- mą kilusį dėl tų kareivių "vogimo", ir tyčia laikė jį ilgai Maskvoje, kad raudonoji armija spėtų Lietuvą okupuoti

ir Merkys nespėtų persergėti savo vyriausybę apie ultimatumą, kurį jis gyzdamas iš Maskvos parsivežė...

Kas mažai šaliai daugiausia reikia jei ne didelės valstybės žadėjimas draugiškų santykių, ir kas galėjo spėti kas slepiasi už Maskvos žvėrių dantų?

Be to, buvo jau rašyta kad toks fondas ir buvęs įsteigtas, bet vidaus išdavikai, kurie buvo į valdžią sulindę, to fondo globėjų įgaliojimus atšaukė trimis dienomis pirm Lietuvos okupacijos.

Tas patvirtina pačios Tėvynės pareiškimą kad "Lietuvos pardavimas prasidėjo pirmą negu Paleckis pradėjo parsiidavėliams vadovauti".

Neaimanuokim dėl palietų barsčių, darbo yra daug. Dirbkim — DIRBKIM!

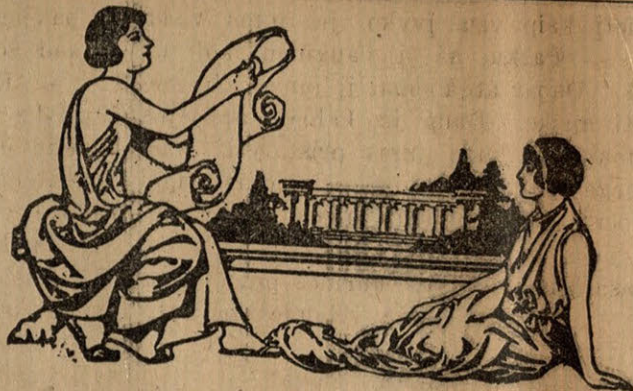
KO ARGENTINA PYKSTA

Argentina vis nepalan- kiai žiuri į Suv. Valstijas ir nori palaikyti santikius su Vokiečiais ir Italais.

Svarbi priežastis nesu- sipratimų yra sekanti.

Argentina augina galvijus mėšai. Suv. Valstijos, kurios taip pat galvijieną pasauliui parduoda, nusistačiusios prieš Argentinos mėšą. Suv. Valstijose neleidžiama jautieną nei parodyti, uždrausta įvežti po priekabe galvijų kanopų ir snukių ligų, kurios tenai siaučia. Argentina net nepavelyta jos paviljone New Yorko Parodoje duoti į stalą keptus savo jautienos bifštikus.

ISMOKINTI gydytoją at- sieina brangiau Amerikos universitetuose negu kitos kokios paskiros profesijos sekėjus.

DAIŅA GYVENIMUI (Iš Sao Benito Varpai)

Tai tau aš dainuoju, gyvenime didis, I lupas lig kraujo vampyrų bučiuotas. Sugryžta malda, iš širdies pasiklydus, Tavosios pagarbinti puotos.

Dienų tiek praėjo... Vis rupeščiais mojo. O budavo, kartais, taip miela pravirkti, Kad pusę širdies jos parduot savilijo Ir nieko už ją nenupirkti.

Gyent—ak, žinau! Vis į kančią skandinti Ir širdį ir mintį kas brėkstantį rytą, Vos naujas pasaulis krutinėje švinta, Krauju ant jos aukuro plytų.

Bet tu — betgi tu nesiliaudavai mojus: Jei vienos tik ašaros veidą nužertų — Ir tasyk širdy dar toks didelis rojus, — Del jo, tik del jo gyvent verta!

Tai tau aš dainuoju, gyvenime didis, Ir sveikinu tavo giedrėjantį toj. Graudus ilgesys pasitinka, palydi Dienas, lyg brangiausiųjį broj.

V. Ališas.

PETRO VAIČIUNO EILĖS (Rasoti Spinduliai — 1923 m.)

Nurimk, sesut! Gana raudoti! Nušluostyk ašaras gailias... Praeis skausmų laikai kraujuoti... Gyvensim mes dienas dailias...

Linksmi mes grysime į tėvynę. Ji mus ten po sparnu priglaus Ir duos mums laimę begalinę, It aušrą rytmetį dangus...

Kada darželyj tu ilsiesies Nuvargus po sunkios dienos Ir širdimi kaž ko ilgėsies Gražiai lakštutės tau dainuos...

Ateis bernelis numylėtas, Priglaus tave jis prie širdies... Dangus žvaigždutėmis nusėtas Nušvies jum kelią ateities...

KAIP DZUKAS ŽUVIMI VAŽIAVO, O ARAS SU ŠAMU KARIAVO

DAUGŲ EZERO IR MIESTELIO NEPAPRASTUMAI

DAUGŲ ežeras didžiausias ir giliausias Dzukijoje. Jį apjuosti visą aplink susidarytų apie 30 kilometrų; gylio vietomis jis turi apie 5 metrus, todėl, kaip dideliame ir gilame ežere, yra ir didelių, beveik jurinių žuvų. Daugų ežerą prietaringi Dzukai apipynę įvairiomis neįtikėtomis legendomis, bet legendų neliesime, kai yra tikrų atsitikimų.

Prieš kelerius metus tulas Dzukas, pasiėmęs meškerėlę, sėdo valtį, užvedė meškerėlę, virve prisirišę į koją ir sau išplaukė. Staiga meškerė užkliuvo. Dzukas timpltelėjo, meškerė atsilėjo ir vėl įsitempė.

Pasiryžo Dzukas išvilkti viršun, įtempė jėgas ir, kai į paviršių ištraukė, Dzuką apėmė šurpas. Meškerėje blaškėsi žmogaus didumo žuvis, kuri, išvydus žmogų, įtempė savo jėgas nerti vandenin ir Dzuką su valtimi apvertė. Dzukelis įsikibo į valtį. Bet vis dėl to žuvis, žmogaus su valtimi negalėdama įtraukti gilumon, išplaukė į paviršių ir paviršium ėmė nerti, už kojos tempdama Dzuką, o tas žmogelis valtį. Dzukas, negalėdamas atsilpaudoti, ėmė šaukintis pagalbos. Subėgę į pagalbos šauksmą žmonės ir, matydami motorlaiviu smarkumu ežere manevruojantį "velioribą" su tokiais priedais, nežinojo ką daryti. Laimė, atsirado eigu- lis su šautuvu. Atsisėdęs valtį, pavijo besikamuojančius ir keliais šuviais žuvį nušovė, o Dzuką išgelbėjo. Ištraukta žuvis-šamas svėrė 90 kilogramų.

Gyventojai pasakoja ir apie erelio su žuvi- mi kovą. Iš kaž kur atskridęs erelis, belėkdamas ties ežeru, išsiūrojo vandens paviršiuje šamo nugarą, krito ant jo ir sulėdo nagus. Iš karto šamą pakėlė į viršų, bet jam pasitampius, abu krito į vandenį, pasinėrė ir vėl iškilo. Jie taip kamavosi gerą pusvalandį, kol pagaliau nusilpo ir vienas antrą nugalėjęs nugrimzdė gel- mėn. Po kiek laiko ežero bangos juos išmetė į kraštą susikibusius, negyvus.

DAUGŲ MIESTELIO LEGENDA

Ne tik Daugų ežeras, bet ir Daugų miestelis su apeliinkėmis, turėdamas gražią ir reikš- mingą gamtą, turi gilią ir plačią legendų istoriją, kurią karta kartai perduoda ir ji nerašy- ta pasakojama iki šių dienų.

Gilioje senovėje Daugai buvo ežero sala, tankiais miškais apaugus, todėl, kaip sausuma nepasiekiamą vietą, senovės Lietuviams buvo apsigyvenimo atžvilgiu saugi ir ji, matyt, bu- vo tirštai apgyventa, kad buvo artį viena kitos pagonių šventyklos. Tas vietas ir dabar vadi- na: vieną Medžiakalniū, kitą Aukakalniū. Pri- ėmus Lietuviams krikštą, katalikybės apaštalai, norėdami patraukti savo pusėn mniū, Dauguo- se pastatė ant kalnelio šv. Petro bažnyčią. Tas kalnelis ir dabar vadinamas šventpetriu.

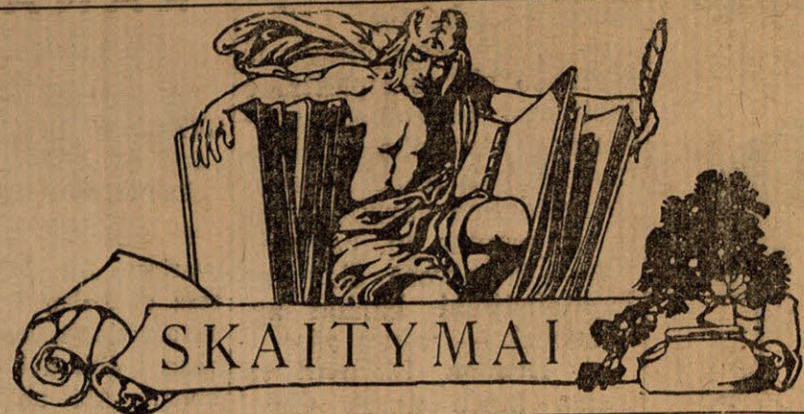
Bet atkaklys Dzukai ilgai nepersilaužė, to- dėl turėjo šventyklas panaikinti — iškirsti me- džius, išgriauti pagonių aukurus. Pasakojama kad gyventojai iš po nakties aukurus atstaty- davo, žiebėdavo šventą ugnį ir ją saugodavo. Tik po didelių prievartinių pastangų, vis delto krik- ščionybę įgyvendino. Katalikų kapus, matyti, paliko toje pačioje vietoje kur buvo pagonų ka- pines, kurios šiandien vien higienos žvilgsniu- nų: su Didžio kunigaikščių herbais pinigų, ko- vos įnagių, aprėdų ir riteriškių aprankų. Tokie kapai užtikri ir Pamusio kaime, kuriuos ir va- dina Pagonkapiais.

Vėlesniais amžiais, nykstant miškams ir nuslenkant ežerams, per dvi sąsmaukas buvo supilti pylimai, padaryti tiltai. Laisvai susie- kimas su sausžemiū davė tolgai Daugų miesteli- liui augti. Didieji kunigaikščiai pasistatė vi- las ir vasarodavo tenai. Ypač Daugus mėgo Vytautas Didysis ir vėlesni kunigaikščiai.

Salelėje, kur dabar žydų kapai, budavo ren- gami šokiai ir šiaip pasilinksminimai. Net ir baudžiavos laikais bajoras Brazorovskis ten ruošdavo pasilinksminimus. Tik sužlugus bajor- rijai, salelę perėmė žydų konfesija ir įsteigė ka- pines, kurios ir šiandien vien higienos žvilgsniu- reikėtų panaikinti, nes paežeriū gyventojai vandenį vartoja maistui ir, be to, besimaudant, nesmagu vandens įtraukti į burną.

Dagų miestelio istorija labai audringa nuo neatmenamų laikų. Daugai kas dvidešimt me- tų išdega, ir dega gana tradiciniai, vis per šv. Oną, todėl miestelis negali išsklesti.

Dabartiniu laiku Daugai turi apie 1500 gy- ventojų. Prieš kelerius metus, iškėlus rinkas į

SKAITYMAI

naują vietą, joje kurdinas Lietuviai prekybi- ninkai.

Daugai Dzukijoje yra Lietuviškiausias mie- stelis, o Daugų apeliinkės gyventojai pažangūs, nors žemės kuklios derlium. J. Čyžius.

TAUTOS VILNIS

Dirvos redakcija gavo didoką leidinį, TAU- TOS VILNIS, išleista, Lietuvių Brazilijoj Se- jungos "Vilnis". Leidinys, kaip pažymėta, ne- periodinis, kurio išėjimo laikas nenustatytas. Jis išleistas Lietuvos Nepriklausomybės 22 me- tų sukaktuvėms pažymėti. Telpa gausiai įvai- raus turinio raštų, ir keli rašiniai Brazilų kal- boje, su Brazilijos prezidento atvaizdu.

Tam kuriniui išleisti padėta dikėčiai darbo ir jis savo tikslą pilnai atsako.

Leidinyje įdėta daug atvaizdų iš Brazilijos Lietuvių gyvenimo, žymesni asmenys, ir Lietu- vos konsulato personalas.

NESIGAILEK ŠYPSENOS

Šioje dvidešimto amžiaus modernizmo ga- dynėje visas pasaulis ir jame gyvenanti žmoni- ja neteko širdies! Iš praeities amžių Attilus siaubunų piktos minties nustatomi — eina bro- žindings gyvenimo takais, piliečiai ir yra nu- statomi prieš savo valstybę, nepaisant kaip ji gerai save tvarkytų. Vaikai nustatomi prieš savo tėvus, kurie suteikė jiems gvybę... Viskas skęsta neapikantos verpetuose.

Zuvų žmoniškumas, užuojauta, savigarba, meilė ir šypsena — šypsena kuri bent laikinai teikia malonumą nustumtiems ir užburta ir pil- ną klastų gyvenimo sukuri.

Taigi, brolai ir sesute, bukime linksmi: žengkime į gyvenimą su šypsa veide; su vilti- mi ir pasitikėjimu. Nebukime sušniure, susi- raukė, pikti ir neapkenčiami pesimistai.

Visuomet buk atviras, išdidus, nuduok kad esi pasiroušęs sutikti nors ir sunkiausias kliu- tis savo gyvenimo keliuose.

Geisk ir pagarbos; bet visų pirma turi iš- mukti pagerbti ir kitus. Niekuomet nesidi- džiuok savo asmenybe; nebuk rustus kad vėliau nereiktų gailėtis. Neniekink ir kito, nors ir ne- mokyto vardgindeno žmogaus. Žinok kad ir toks turi širdį ir užgautas atjaus!

Stengkis kad tavo veide reikštųsi šypsa- malonumas. Atvirumas ir šypsa niekam nieko nekainuoja; bet ji reiškia daug tiems kurie ją pastebi tavo veide ir akių žvilgsniuose; kaip kad pirmas pavasario rytą tekančios saulės spindulis maloni šypsena teikia malonumą ki- tiems. Šypsena yra tik momentalė neriboto lai- ko pertrauka, bet ji gautojo sieloje kartais pa- silieka amžina atmintis...

Šypsa pasėja laimę namuose; teikia pasek- mes ir pasitikėjimą užsiėmimuose ir prielanku- mą draugijoje.

Kaip ji yra svarbi ir brangi parodo tas kad ją negalima nuo kito nupirkti, išmaldauti, pasiskolinti, arba nuo ko nors paglemžti; atro- do kad tai yra toks dalykas kuris niekam nie- ko nekainuoja, bet ir neįgyjamas už jokių pin- gų!

Palaiminti tie kuri gali paguosti savo šyp- sena tuos visus kurie jos butinai ilgisi, laukia!

Brangusis ir brangioji, nesigailėk savo ma- lonios šypsenos kuomet matai kad tavo brolai ir seselės jos reikalauja iš tavęs — iš anos pu- sės vandenyno, iš tavo tėvynės, gimtinio kraš- to!

J. S. Galutis.

•ARMLIOS pekščia ir arkliais traukiamais vežimais per dieną pračina tik 20 mylių; šių dienų motorizuotos armijos gali perkelti per dieną 300 mylių.

VOKIETIJOJE, mokslo tikslams išrasta fotografuoti kamera su 12 lensų ir gali nu- fotografuoti 4000 paveikslų į sekunda.

•ELNIŲ skaičius Amerikos valstybinuose miškuose padidėjo 210 nuoš, bėgyje pastarų 15 metų, delei uždraudimo juos medžioti.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisiuntimu \$1.00.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Paskutinis Prusų Sukilėlis

iš Prusų kovų su Kryžiuočiais 13-to šimtmečio pradžioje

M. Springborn

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

— Šis žmogus meluoja, — sušuko Klauzas Hansas Reichenbachietis.

Jurgenas paniekinačiais sukando dantis.

— O aš galiu įrodyti ką sakau. — Ant karklo jis turi raištį su gintaro gabaliu, kurį dovanojo Prusaitė. Tik pasižiūrėk, valdovai.

Klauzas netarė nei žodžio.

Komturas jau žinojo tuos dalykus. Jis viena nekentė Klauzo, o dabar džiaugėsi galėdamas jam atkeršyti.

— Gražius dalykus girdžiu, — tarė jis. — Pasižiūrėk ar tas karys nemeluoja.

Jis griebė ranka už Klauzo kaklo ir tikrai ištraukė raištį.

— Atimkit jį, — įsakė komturas.

Tuoju išsitiesė Jurgeno rankos ir nuplėšė raištį su gintaru.

— Kas tau davė šį daiktą? — paklausė komturas Šonenbergietis.

— Mano dukte, — atsakė Klauzas.

— Vadinasi, prisipažysti ką šis žmogus saugo?

— Veskite mane pas landmistrą, aš tik jums atsakysiu, — atšovė Klauzas.

Niurus ryžtumas sublygėjo Klauzo akyse.

— Atimkit jį kardą ir suriškit jį, — įsakė Šonenbergietis. — Jis prieštaravo; to pakanka. Jis mano belaisvis.

Jo rankos virpėjo traukdamos raištį, jis išsivėlė į Mano lavoną.

— Pakabinkit tą šunį ten, ant medžio šakos, — suriko komturas kareiviams. — Imkit raištį, jis galės gerai išlaikyti.

Tai sakydamas, jis sėdėjo raištį į kareivius, kurie vykdė įsakymą. Riteriams pasitraukus, komtura kunas liko kaboti ant ažuolo šakos.

Balsų klegesys, ginklių žvangėjimas ir kankinimų dundėjimas toli aidėjo miške. Tai girdėjo ir Nomedas. Ji sėdėjo baimingai laukdama vyro pereinant. Bet jis negrįžo. Saulė leidosi, Nomedos nerimas augo. Pagaliau grįžo Symbekas ir kiti. Jie buvo matę prajončius riterius ir labai susirūpino kai namie nerado Manto. Greitai visi pasklido po mišką.

Išėjo ir Nomedas. Jos patariamai įieškotojai pasuko link skardžiaus ir ten išsikirstė buvęs Nomedas. Ji sėdėjo baimingai laukdama vyro pereinant. Bet jis negrįžo. Saulė leidosi, Nomedos nerimas augo. Pagaliau grįžo Symbekas ir kiti. Jie buvo matę prajončius riterius ir labai susirūpino kai namie nerado Manto. Greitai visi pasklido po mišką.

Išėjo ir Nomedas. Jos patariamai įieškotojai pasuko link skardžiaus ir ten išsikirstė buvęs Nomedas. Ji sėdėjo baimingai laukdama vyro pereinant. Bet jis negrįžo. Saulė leidosi, Nomedos nerimas augo. Pagaliau grįžo Symbekas ir kiti. Jie buvo matę prajončius riterius ir labai susirūpino kai namie nerado Manto. Greitai visi pasklido po mišką.

Išėjo ir Nomedas. Jos patariamai įieškotojai pasuko link skardžiaus ir ten išsikirstė buvęs Nomedas. Ji sėdėjo baimingai laukdama vyro pereinant. Bet jis negrįžo. Saulė leidosi, Nomedos nerimas augo. Pagaliau grįžo Symbekas ir kiti. Jie buvo matę prajončius riterius ir labai susirūpino kai namie nerado Manto. Greitai visi pasklido po mišką.

Klauzas stovėjo kieme po liepa, kur jis su Nomedas kitados kalbėdavosi; jo rankos buvo suraištos, jo mintys apniukusios. Kas jam bus? Jis pasipriešino savo viršūninkui. Už tai jam grėsia didelė bausmė. Kokios jam nuodėmės dar bus priskaitytos jis negalėjo numatyti.

Pro langelį jis pažvelgė į savo buvusią atskirąją. Ten dabar kabojo Nukryžiuotasis, kurį kitados jis pats nudrožė iš medžio. Kaip Gucė sakė, kambarelis buvo nepakitęs nuo jo išvykimo. Jis stovėsi už kaklo, kur paprastai būdavo raištis; jo jau nebuvo. Gal būt, jį rado Nomedas? ... Ir jį palaikė savo tėvo žudiku?! Ši mintis jį labai kankino.

Pro Klauzą praėjo ilgasis Jurgenas.

— Dabar aš galiu laisvai plėsti ir liepsnomis paleisti namus, — pašiepiamai tarė jis, — ir tu man negalėsi pakliudyti.

Netaręs žodžio, Klauzas nusisuko. Ir po kiek laiko jis jau stovėjo pievoje, kur anuomet buvo šventama šventė, ir žiūrėjo į liepsnojančią pilį. Baimingai sukė ore ratus gandrai ties savo lizdais, kuriuose bejlegiai cypsėjo gandrūkai, kol pagaliau sijos sukrito į bendrą griuvėsių kruvą.

Šonenbergietis su savaisiais grįžo tuo pačiu miško keliu, vis dar tikėdamasis surasti daugiau pasislėpusių Prusų.

Sužinojo ir Nomedas kad komturas grįžta tuo keliu. Tuojuo ji sugalvojo žygį. Surinkus porą desėtyių vyrų, ji išvyko pasitikti žmogžudžių ir atkeršyti už tėvo mirtį.

Riteriai artinosi prie skardžiaus.

Smarkiai joti čia nebuvo galima, o takas vietomis buvo labai siauras. Jie turėjo joti skardžiaus aukštumą, kad vėl patektų į tikrąjį kelią. Tarpas tarp skardžiaus ir upelio buvo labai siauras. Reikėjo joti po vieną arba du greta. Abipus kelo staigi kalnų siena.

Hansas joje greta Klauzo. Abiejų nuotauka buvo negera.

— Kad tik greičiau išsikrapštytume iš šio prakeikto raganų katilo, — bambėjo Hansas. — Man vis rodo si kad neišeisime iš miško be nuotikių. Jeigu dar jie ne visai proto neteko ir dar liko pora vyrų, jie turi mus būtinau pulti. Juk mes graibstomės lyg pelių spąstuose. Didžiausia nesąmonė vėl grįžti šiuo keliu!

— Man, — atsakė liudnai Klauzas, — geriau čia mirti nuo stabmeldžių rankos negu ilgus metus leliėti kalėjime.

Lėtai joje burelis toliau. Niekas nepastebėjo kad kalvoje, už išvirtusio medžio kamieno, tuhojo moteriškė.

Visų riterių dėmesį patraukė spiegiąs paukščio riksmas. Tuo pačiu akimirksniu išsoko moteris su kardu ir stačiai puolė Klauzą. Lyg iš žemės išdygę Prusų kareiviai puolė jojančius kryžiuočius.

— Nomedas! — sušuko išsigandęs Klauzas. Šalti kardo ašmenys įsmego jo krutinėn ir jis nukrito nuo arklio žemėn.

Aplink jo lavoną prasidėjo žiauri kova. Pirmieji jau buvo toli nujoję. Juos puolė iš užpakalio. Keletas riterių ir kareivių žuvo nuo Prusų smugių. Ilgai truko kova, kol riteriai pagaliau išspruko iš daubos ir pasijuto laisvian. Tuomet puolikai vėl dingo miško tankumynėje, iš kur kuvo išlindę Šonenbergietis jojo skubiai toliau: Jo buri buvo gerokai sutirpęs.

Nomedas paliko bestovintį šalia Klauzo, kur jis buvo susmukęs. Liudnai jį žiūrėjo į riterį. Klauzas pramerkė akis.

— Ne aš, Nomedas... kitas tavo tėvą nužudė... Šonenbergietis... — suvaitojo jis.

Nomedas pašoko. Ne Klauzas jos tėvą nužudė, bet Šonenbergietis? Tas pats kuris jos broliui akis išdurė?! Ir šis Šonenbergietis neatkeršytas pabėgo? ...

— Tėvas buvo pakartas raiščiu kurį aš tau dovanojau, — tarė ji Klauzui.

— Jis atėmė raištį. Jis atėmė ir kardą, aš buvau jo belaisvis...

— Ar tai tiesa? Tu nenūždei mano tėvo? — Aš prisiekiu...

— Ir aš... aš... — ji užsidengė veidą rankom, — tave nužudžiau! ...

— Tu mane išvadavai, Nomedas; geriau čia žaliuote girioje mirti negu ant kalėjimo šiaudų pluošto. Aš taip bijojau kalėjimo, aš tau dėkoju...

Su savaisiais grįžęs Symbekas rado Nomedą baklupančią greta mirštančio riterio.

— Jis nekaltas, — tarė verkdamas ji, — aš ne į tą pataikiau. Padėkite man jį pirkelėn įnešti... Jis greit mirs...

— Po kelių dienų Brandenburgo vartininkas vėlai vakare pranešė komturui Holdenštietiečiui kad prie vartų esanti svetimšalė, kuri nori su juo pasimatyti.

— Atvesk ją, — paliepė komturas.

— Ji sakosi turinti kaž ką įteikti komturui.

Kitame Dirvos numeryje Prasidės —

VALENTINA

LIETUVOS GYVENIMO ROMANAS

A. VAIČIULAITIS

(Iš knygos: "Valentina")

To ji negalinti nešti į pilį. Ji prašo kad komturas pats ateitų prie vartų.

— Keistas reikalavimas. Kas ji tokia? — Atrodo lyg būtų Prusė.

— Na, gerai, eisim pažiūrėti ką ji atnešė. Paimk porą degylių.

Komturas Holdenštietietis pasuko link vartų. Kilnojamam tilteliui nusileidus, jis pamatė aukštą moterį, o greta jos keletą vyrų, tarp kurių kaž koks tamsus daiktas gulėjo ant žemės. Komturas sustojo vaikuose.

— Norėjai su manim kalbėti? Kas esi ir ko nori? — paklausė jis ateivės.

— Esu Herkaus Manto dukte, — atsakė Nomedas.

Didžiai nustebęs Holdenštietietis išplėtė savo akis. Gandas kad Šonenbergietis suradęs miškė Herkų Mantą ir nužudęs jau buvo visur pasklidęs.

— Herkus Mantas nebegyvas. Ar įieškaiti prieglaudus, ar nori pasiduoti mūsų globai? — Ne, tamsta. Manto dukte niekam nepasiduos!

— Tai ko gi norėjai? — Ji parodė ranką į morus.

— Aš atgabenau tau numirėlį. Ar tamsta pažinojai Klauzą Eikšteimietį? — Taip, pažinojau gerai. Aš jį visuomet mylėjau. Bet kas gi tas numirėlis? — Nomedas suriko savo palydovams; jie pernešė morus per tiltelį ir padėjo prie komturų kojų. Holdenštietietis vis dar nesuprato ką tai galėjo reikšti.

— Kas tas numirėlis? — nekantriai atkartotojo jis.

Nomedas nuskleidė marškonę kuri dengė numirusiojo galvą. Degylo šviesa nušvietė numirusiojo veidą.

— Eikšteimietis?! — sušuko persigandęs komturas, kuris Klauzą visada mylėjo. — Jis negyvas? Ir kaip jums teko jo kunas? — Aš jį sužeidžiau kautyne prie mūsų pilies ir jis netrukus mirė. Jį klaidingai palaidau savo tėvo žudiku. Pasiklauskit komturą Šonenbergietį kaip visa įvyko, jis jums viską papasakos. — Paskui aš jį slauginau, kol užmerkė akis. Dabar atgabenau jį jums. Jiš nenorėjo likti miške. Daug jis kalbėjo apie jus ir prašė mane jo kuną jums pristatyti. Čia, Brandenburge, jis norėjo būti palaidotas pagal jusų papročius. Jūs neturite nieko blogo manyti apie jį ir pasimelkite savo Dievui. Tai buvo jo paskutiniai žodžiai, kuriuos prašė jums perduoti. Ar jūs išpildysite vėlionies paskutinį norą?

Holdenštietietis linkterėjo galva.

— Nuneškite morus į koplyčią, — paliepė jis keliems tarnams.

Liepimas buvo tuojuo įvykdytas. Nomedas pasitraukė toliau. Tylėdamas stebėjo ją Holdenštietietis. Štai ta moteris kurią mylėjo Klauzas. Ji buvo graži ir kilni.

— O tu pati, mergele? — paklausė jis, kai ji norėjo eiti. — Ar tu nenori prisiglausti ordino pastogėje? Dar bus daug suirutės krašte kol viskas apims. O esi beginklė moteris. — Iš čia aš vykstu pas Krivę ir busiu valdūte išventinta.

— Vadinasi, nenori atsidėti savo tikėjimo prietarų? Ar tu nenori glaustis prie Dievo, kol dar nevyli? Jei sutiksi atsidėti pasaulio tuštybių, tave mieliai priims moterų vienuolynas ir ten galėsi melstis už savo mirusiųjų vėles.

— Už mirusiųjų jus melskite savo Dievui. Už savo tėvą ir sunaikintą tautą aš šauksiuosi savo dievų malonės po ošiaučiu šventu ažuolu. Aš esu Prusė — aš noriu ja ir likti iki paskutinio atdusio. O tau sakau, — tarė ji ugnimi blizgančiom akim, — mūsų tautą sutriuškint, bet jos sielos niekuomet nenužudysit. Ji klajos po mūsų šalį ir amžinai sės keršto sėklą į jusų skriaudos ir apgaulės laukus. Ir nors praslinks amžiai ir jūs pavergsit mano tautą, jos dvasia liks gyva. Ji amžinai nenumirs ir kils prieš jus arba tuos kurie jums mirus, atkeliaus iš vankarų, kol pagaliau vėl išvys laisvą Prusiją. Ši prakeikimą priimkite visų nužudytųjų vardu. Kol tautos gylose dar tekės bent vienas Prusiško kraujo lašas, ši dvasia kurstys neapikantą ir pasipriešinimą svetimiems valdovams ir jums dar teks pasigailėti savo plėšikiškų žygių.

— Tu kalbi labai drąsiai, mergele. Tu gali patekti į nelaisvę, juk esi mano valdžioje. Ji pasitraukė kelis žingsnius.

— Tu gali paimti j nelaisvę tik mano lavoną. Aš ne be ginklo atvykau.

Holdenštietietis pamatė jos rankoje durklą. — Nieko nebijok, su moterimis mes nekojamame: Jei tu daugiau nieko nenori, gali sau ramiai eiti. O su mirusiais reikia elgtis kaip jie mirdami pageidavo.

Holdenštietietis nutilo, Nomedas dingto tamsoje. Braškėdami užsidarė pilies vartai ir lėtai

kilo tiltas, atskirdamas susisiekimą su išorės pasauliu.

Karaliaučiaus pilyje virė gyvenimas. Kaimyninių pilių komturai čia suėjo į susirinkimą, kurį buvo susaukęs ordino landmistras. Buvo laukiamas maršalas Kouradas Tirbergietis, kuris tuo metu turėjo grįžti iš žygio. Jo žygis baigėsi labai laimingai; pirmą kartą žinia kad jis varosi paimtą nelaisvėn Ermlandijos vadą Glapą. Nekantriai lukuriuodami riteriai rinkosi į vienuolyno referatoriumą. Holdenštietietis stovėjo su Hansu Reichenbachiečiu lango daboje.

— Girdžiu kad nori mus palikti, — tarė Hansui komturas, gailestaudamas. — Ar dar kada manai grįžti į Brandenburgo apielinkes? — Aš atvyksiu tik trumpam pasilsiui, vade. Noriu pasitraukti iš Brandenburgo tarnybos, — jis kiek paraudo. — Čia atsivešiu jauną žmoną, kad galėčiau susisukti lizdelį. Aš tikiuosi išgyti dvarelių. Puiki šalis ta Prusija; kas ją pažysta, turi ją pamilti. Sunku su ja skirtis.

— Aš taip pat tikiu kad mes susilauksim ramesnių laikų, — atsakė Holdenštietietis, — kai bus galima pagalvoti apie nuosavybę. Aš labai džiaugiuosi kad tu nori įsikurti. Tai miela, derlinga šalis, ir žmonės pagaliau nurims.

— Tu buvai Klauzo draugas? — tarė jis. — Pasakyk man ką manai apie paplitusius gandus? Žmonės kalba kad jis nepaklausęs komturą išakymo ir ejęs išvien su stabmeldžiais. Aš gi tikriausia žinojau jog jis to niekuomet negalėjo padaryti. Jis greit užsidedavo ir galėjo pakelti balsą prieš Šonenbergiečio kvailą užsispyrimą.

Trumpais žodžiais Hansas papasakojo visą įvykį ir karštai teisingo savo draugą; jam pasakojant kaip Klauzas atsiskaldė žudyti be sąmonės gulintį Prusų kunigaikštį ir kaip tuomet Šonenbergietis suvarė kardą krutinėn, Holdenštietietis rusčiai suraukė kaklą.

— Mes visi taip darėm kaip Klauzas! — pridūrė komturas. — Neį vienas riteris nebūtų pakėlęs rankos budelio darbu. Kas gi matė kad Šonenbergietis nusileistų!

— Riteriai labai pasipiktinę Šonenbergiečiu. Jis turėjo beginklį sumti, o ne pats būti budeliu ir dar lavoną pakarti... Mes visi neapkentėm Natangų kunigaikščio kaip priešų vado, bet jį reikėjo gerbti kaip karžygį.

Pasikalbėjimas nutruko. Atvyko maršalas. Visi nusiskubino į apačią. Vartai jau buvo atidaryti ir burio priešakyje jojo Tirbergietis. Holdenštietietis skubėjo pasitikti laimingesnį už save maršalo įpėdinį ir jį apkabino.

— Sveikinu, broliu, kad tau buvo lemta išmintimi ir narsumu pakreipti ordino likimą į gerąją pusę, — tarė jis sujudęs.

— Ne mano nuopelnas, broliu, viskas yra Dievo malonė, — gynėsi Tirbergietis.

Jis žengė į pilies vidų. Bendros pamaldos pilies bažnyčioje sujungė dvasioje visus ordino vadus. Po to įvyko pasitarimas. Jau prieš tai landmistrui buvo pranešta apie Šonenbergiečio žygį. Susirinkusiam konventui maršalas pranešė apie savo paskutinio žygio pasiekimą. Visi rinkosi aplink maršalą, o Šonenbergietis beveik vienas stovėjo šalės kertėje.

— Turiu jus pagirti, broliu Tirbergieti, — tarė landmistras. — Jūs nuolat veikėte ordino garbei. Bet tau, Šonenbergieti, — tarė jis, atsisakėdamas jį žiaurų riterį, — to aš negaliu pasakyti. Tu taip papiktinai savo brolius jog aš turiu atleisti tave nuo Kristburgo komturų pareigų. Bet, pripažindamas tavo didžius nuopelnus Kristburgo pilį ginant, skiriu tave Kanyro pilies komturu. Aš tikiu kad ir ten ištikimai ordinui tarnausi.

Šonenbergietis tyliai palingavo galvą, pyktis veržė jam gerklę. Jo savimyo budas siekė didžiojo komturų garbės, gi dabar jį siuntė į tą mažą nuošalią pilį, kur galėjo pasizymėti kovose su pamariškiais.

Nomedas tesėjo savo pažadą. Ji gyveno girioje ir kurstė šventąją ugnį dievams. Ji gyveno drauge su kitais, kurie nenusilenkė naujesiems valdovams. Ji įgarsėjo didžiū šventumu. Ne tie kurie buvo priėmę krikštą, slapčiomis atėidavo pas ją, prašydami patarimų ir pagalbos.

Dar ilgai po jos mirties skrido pasakojimai apie slaptąją moterį, kuri gyvenus senoje krikščionių būstynėje, šalia daubos, ir naujųjų kartų vaizduotėje ji liko prarastos laisvės simboliu.

Šiandien senasis miškas jau išnykęs, ir artojas aria tą žemę kurioje kitados augo dievams pašvęsti ažuolai. Bet dar ir šiandien dauba tebėra kaip buvus: apačioje teka šaltinis, staciose atkalinėse auga ažuolai. Aplinkui žydi gėlės, o paukšteliai gieda linksmas pavasario giesmeles.

(GALAS)

PER TVORA PASIŽVALGIUS

GERB. V. G. Sandažoje šitaip:

— Ką daryti su penktąja kolumna Amerikos Lietuvių tarpe? Tos kolumnos nariai džiaugiasi kad Lietuva pavergta kaptų maskolių. Jiems smagu girdėti kad komisarai apliėšė visą kraštą, o žmonės pavergė. Tokius elementus geriausia būtų pasiųsti į bepročių ligoninę!

Tai pergera jiems vieta — ten duos est ir nereiks dirbti. Patartina juos užregistruot Sovietų atstovybėje ir pasiųsti į Sovietų "rojų"...

GERB. PUSTAPĖDIS Margutyje va kaip:

— Ot ir suprask žmogus jei nori. Komunistų laikraščiai sako kad Lietuvoje neapsakomai džiaugiasi ir ant tiek patenkinti kad jau geriau nebenori. O čia Amerikoje, Lietuviai nežino, iš katro galo protestuoti. Aš tik tiek žinau kad prie tautininkų valdžios tai nors tautininkams buvo pilniskas, bet prie komunistų valdžios tai ir patiems komunistams pradės po skura mėsa drebėti.

ŠTAI GERAS BOTAGAS LIETUVISKIEMS BOLŠEVIKAMS PLIEKTI

Štai iš Maskvos tapo atkūtas Amerikos Lietuviams Stalino kulokas — įsakymas užsiregistruoti Sovietų atstovybėje Amerikoje, kurie nori turėti Sovietų Rusijos "pilietiškas teises", ir tai skubiai, iki Lapkričio 1 dienos.

Tai nuo dabar, kurie tikrai Lietuvos bolševikai jums girs Sovietų Rusiją ir skelbs kaip Lietuvai "gerai" po sovietų jungu patekus, vartykit tuos agitatorius į Sovietų atstovybę užsiregistruoti Maskvos padonecail! Supa Garba.

ORO NELAIMĖS

Amerikos orų pasazierių vežiojimo nelaimių palyginamai mažai pasitaiko. Nuo Kovo 26 d. 1939 metų, kuomet prie Oklahoma City buvo užmušta aštuoni pasazieriai, iki Rugsėjo 30 dienos šių metų neįstiko jokia nelaimė. Rugsėjo 30 d. užmušta 24 keleiviai orlaiviu nukritus prie Lovettsville, Va.

Tarp tų dviejų nelaimių praėjo pasantrų metų laiko neįstikus jokiai nelaimėi. Taigi, orinis pasazierių kelijimas yra palyginamai saugus ir darosi saugesnis kiekvieną metą.

1938 metais šioje šalyje išstiko pora didesnių nelaimių su pasazieriniais lėktuvais, bet Kovo 26 d. 1939 metų nelaimė buvo paskutinė, iki šios pastaros dienos ištikusios prie Lovettsville, Va.

Tankiau pasitaiko šiaip užsimušimų orlaiviais, kariuomenėje ir privatinuose skraidymo nuose, bet tie neapima pasazierių vežiojimo srities.

J. Žemantauskas
 "Dirvos" Agentas
 Notaras
 130 Congress Avenue
 Waterbury, Conn.

VIETINĖS ŽINIOS

CLEVELANDE šiuo tarpu yra 86,000 asmenų kurie vienaip ar kitaip gauna pašalpas. Nutarta nuo Lapkričio 1 d. įvesti tam tikrus stampus kuriuos duos pašalpa imantiems, už tuos stampus galės gauti reikalingą maistą ir kitokius dalykus.

Virš paminėta skaitlinė apima vaikus, ligonius, senus ir t. t. Bedarbių kurie pašalpas ima yra apie 18,500.

J. M. BRINGHAM

Atsakantis ir greitas RADIO SERVICE Radio Patarnavimas Žmogaus kuris turi 13 metų patyrimą prie radio ir gyvena šioje kaimynystėje.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA 231 EAST 156 STREET (Netoli Euclid Beach Parko) ALUS - DEGTINĖ UŽKANDŽIAI

K. STONIS RESTAURANT

Importuota Degtinė Skanus Lietuviškas Skilandis Pietums laike švenčių

VYNO SANDELIS

Table with wine specials: Specialiai PENTADIENIAIS ir ŠEŠTADIENIAIS 25 rūšių 100% CALIFORNIA VYNO apmokėtais taksais. Includes items like PORT, SHERRY, MUSCATEL, APPLE, MARSALA, PEACH, VIRGINIA DARE.

Table with wine specials: DRY WINE-RUKŠTUS VYNAS. Includes items like OHIO CONCORD, CALCHIANI BARBARA, CATAWBA, DRY MUSCATEL.

TAIP PAT KELETO KITŲ RUSIŲ TAIPGI TURIM SALDZIŲ VYNU PO \$1.25 GALIONAS TAIPGI 60 RUSIŲ VIETINIO IR KITŲ MIESTŲ STIPRAUS ALAUS

Nekurių kitų Miestų ALUS \$1.80 per case VISOKS VIETINIS ALUS \$2.00 per case ATVEŽIMAS į namus - 10c nuo keiso

Pas mus galite gauti TIKRŲ ITALIAN SPAGHETTI su MESOS KOTLETAIMS (išverdama jums belaukiant) 30c HOT DOGS (1 pėdos ilgio) 10c. HOT TAMALES 5c

PERRY WINE HOUSE ATDARA IKI 1:00 NAKTIES 7205 Wade Park Avenue ENdicott 9276

ADDISON BEVERAGE 6921 SUPERIOR AVENUE Galite gauti visada: P. O. C. an Extra Dry Beer - pagamintas jūsų patenkinimui - by The Pilseners Brewing Co. Taipgi daugybė kitokių rusių alaus - kaina Po \$1.80 už keisą ir aukščiau Pristatom į namus.

Savas Pas Savą

LIETUVIS UŽ LIETUVI!

Laikai šiek tiek gerėja, darbininkai pradeda geriau uždirbti, taigi ir daugiau leisti pinigų. Reikalinga dasipirkti tie dalykai ir padargai kokių pirkinis buvo atidedamas delei pinigų trukumų.

Kuomet turit daugiau pinigų leidimui - atsiminkit kad visų mūsų pareiga yra leisti pinigus tarp savų biznierių ir savose Lietuviškose įstaigose.

Kada jums kuriam buvo bėda sunkesniais laikais, užtaria, rodas, paskolas ir palaukimus galėjot gauti tik pas savus biznierių Lietuvius. Ir dabar pas juos galite gauti tokiomis pat sąlygomis.

Bet dabar, stengkitės atsišlyginti saviems biznieriams ir profesionalams, todėl eikit su visokiais savo reikalais tikitai pas savuosius.

Pas savus galite atlikti pinigų skolinimą, kaip tai Lietuvių banke; pas savus galite apsipirkti žiemai reikalingus rūbus, duoną, mėsą, visokius kitus virtuvei padargus ir reikmenis; namams įvairius rakandus; apdrausti savo namus ir kitokį turtą; nusipirkti namus; moterėlės gali gauti sau gražių suknių ir kitų parėdų, ir plaukus išsigerbiniuoti pas savo vientautes Lietuves.

Sveikatos atžvilgiu turime savų gydytojų ir dentistų; turim Lietuviškas vaistines vaistams. Na o pasilinksminimui ir išsigėrimui - turime didelį Lietuvių Klubą, turime eilę Lietuviškų užėigų savininkų, įvairiose miesto dalyse, arti jūsų namų.

Turime kas aprupina žmogų nuo pat gimimo iki palaidojimo - viską tą turime savo Lietuvių eilėse.

Lietuvius visur ir visada privalo rupintis paremti saviškį, nes tik tada mes busim kaip tauta stiprus ir vieningi, visi su mumis skaitysis ir patiems bus smagiau gyventi.

Reikiant to ko jau pas Lietuvius negalima gauti, tada patariame kreiptis į tuos biznierių kurie garsinasi Dirvoje. K.

SLA. 14 KUOPOS NARIŲ ŽINIAI. Kuopos susirinkimų diena tapo pakeista į antradienį (utarninką), taigi sekantis susirinkimas įvyks antradienį, Spalių-Oct. 1, Lietuvių salėje, nuo 7:30 val.

PADEKA. Visiems dalyvavusiems laidotuvių mano žmonos, Elzbietos Gabriūnienės, taipgi už gėles ir simpatijas išreiškiu nuoširdų aciu varde savęs ir velionės dukterų. G. Gabrunas ir šeima.

ATVEŠ NEW YORKO PARODOS EKSPONATUS Į CLEVELANDĄ

Clevelando žymūs veikėjai su mayoru Burton priešakyje, sumanė pargabenti į Clevelando mižinišką auditoriją visų valstybių ir New Yorko Paroda atvežtus išstatymų dalykus, kitaip sakant perkelti čia visą pasaulinę parodą kiek tai galima bus padaryti, ir duoti progą tas įvairiarybes matyti Clevelando ir plačios apielinkės visuomenėi.

Bus pargabenta tik tie dalykai kuriuos valdžios oficialiai į parodą atsiuntė, kad šios Amerikos dalies publika galėtų su tuo susipažinti. Del karo Europoje visi tie dalykai nebus vežami atgal, todėl Clevelandas nori pasinaudoti progą ir surengti Pasaulinės Parodos svetimų šalių ir kitų valstijų daktus parodymą čia.

Miesto valdyba sudarė komitetą viso to surengimui ir sukėlimui pinigų atvežimui tu eksponatų apmokėti, taip kad nei vienai valstybei nei jos tautos žmonėms Clevelande nereikės prie kaštų prisidėti nei centu, o tik atėti parodą pamatyti užsimokant nedidele įžangos kaina.

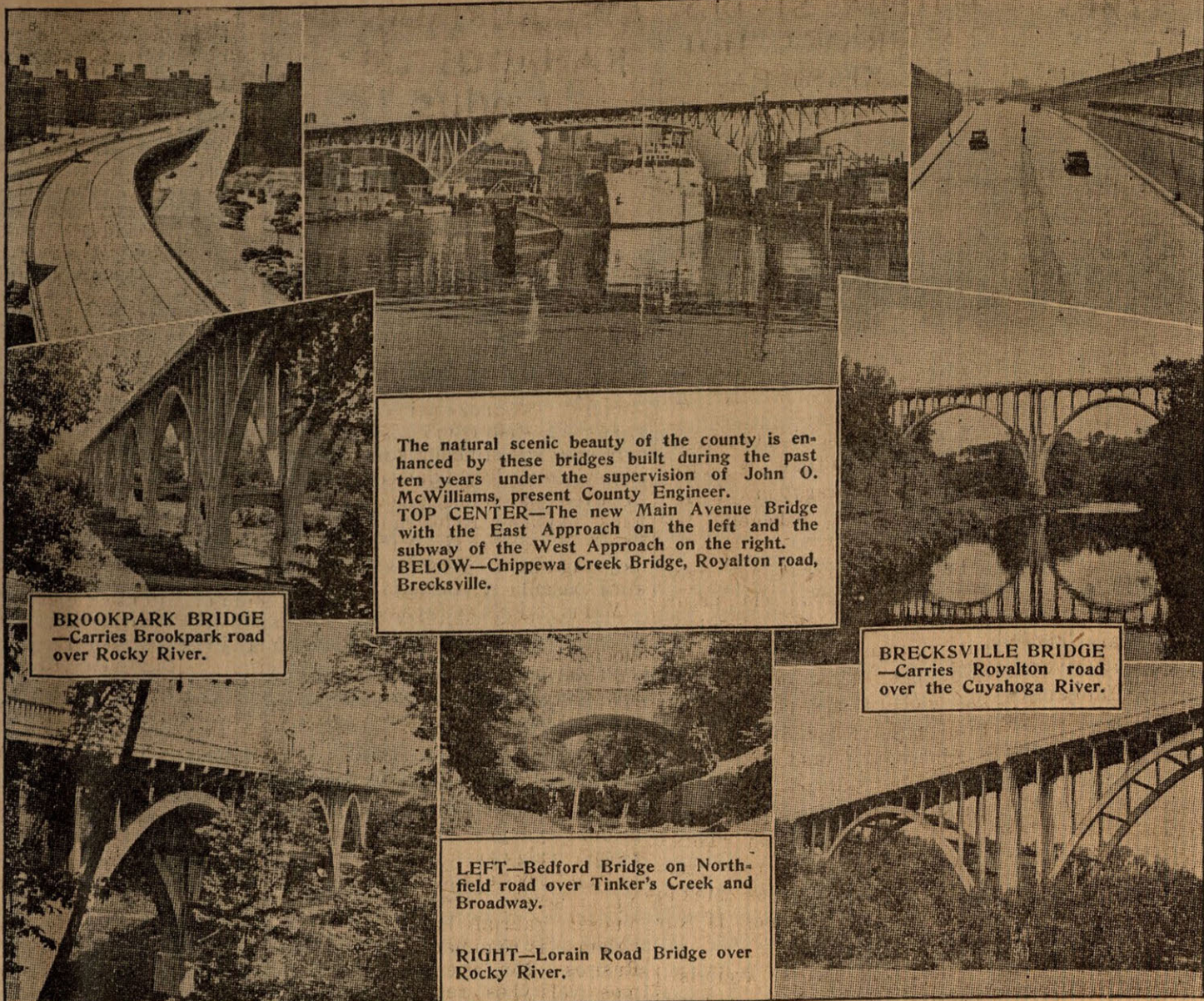
Paroda bus 16 dienų laiko - prasidės Sausio 4 ir baigsis 19 diena. Jei po parodos liktų koks pelnas, jis bus paskirtas Raudonojo Kryžiaus fondui.

Kaip su Lietuvos Paviljono Ekspozitais?

Kaip žinome, 1939 metais Lietuva turėjo savo paviljoną New Yorko Parodoje, bet šmet jau neturėjo. Tačiau, visi Lietuvos Paviljono ekspozitai liko Amerikoje, nebuvo išsiųsti į Lietuvą. Todėl galima tikėtis kad ir Lietuvos paviljono ekspozitai bus atvežti ir bus įrengtas Lietuvos skyrius. Tada bus sudarytas ir Clevelando Lietuvių komitetas koks bus reikalingas šiai vietinei parodai.

Duok žmogui šviesa - jis pats atras sau kelią - kas platina Dirvą - tas platina apšvietą.

EVA'S DRY CLEANING Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom. Paimam iš namų ir pristatom gatavus atgal. EVA PETRAITIS 6702 Superior Ave. Telefonas: HEnderson 1919

The natural scenic beauty of the county is enhanced by these bridges built during the past ten years under the supervision of John O. McWilliams, present County Engineer.

BROOKPARK BRIDGE - Carries Brookpark road over Rocky River.

BRECKSVILLE BRIDGE - Carries Royalton road over the Cuyahoga River.

LEFT - Bedford Bridge on Northfield road over Tinker's Creek and Broadway.

RIGHT - Lorain Road Bridge over Rocky River.

RAVENNA, OHIO

APSIVEDĖ. Rugsėjo 8 d. apsivedė Silvestras Martinkus su Alena Breskaite. Šliubą emė Ravennos katalikų bažnyčioje. Po šliubo jaunavedžiai vestuvių dalyvius išreiškiu viešbutį ir visus pavaišino.

AKRON, OHIO

Biznierių J. Lukoševičiaus žmona susirgo, jai ligoninėje tapo padaryta operacija. Gryžo iš ligoninės namon ir gydomi namie. Linkėtina greitai pasveikti.

Jaunuolis Charles Kupris, Kazio Kuprio sunus, atostogų metu lankėsi New Yorke pas savo dėdę, aplankė Niagara Falls, Atlantic City ir Washington, D. C. Pargryždamas parvežė saviškiam dovanų.

K. Tiškevičienė iš Pensylvanijos lankėsi pas savo broį J. Lukoševičių ir atlankė sergancią jo žmoną.

Pereitame Dirvos nr. įvyko zeceriška klaida: pasakyta jog garmys lankėsi pas Petrą Rakštį, o turi būti pas Petrą Pakštį.

Biznierių P. Tarutis su savo žmona lenkėsi pas fermerį J. Martinkų, palei Ravenna. Kalnas.

ADDISON-SUPERIOR DRESS SHOPPE

1302 Addison Road Moterims Chiffon kojines, reg. 69c, parsiduoda po 49c pora SILK CREPE Dresses, miero 12 iki 54 po \$2.00 Milo skrybėlės \$1.00 ir aukš.

(Buvus Smart Shoppe, nuo 6912 Superior ave.) (38)

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy 1001 East 79th Street (Kampas Crumb Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsisenėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nervišumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė 1001 E. 79 St. Cleveland, O. Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

JOHN G. POLTER

Lietuvis Namų Maliavotojas, Popieriuotojas Dekoratorius

Atlieka visą namų aptaisymo ir apgražinimo darbą iš lauko ir iš vidaus.

Laikas apsirupint savo namo aptaisymo darbu ne tik iš vidaus bet ir iš lauko. Užsakykit savo darbą tuoj kad nereiktų laukt ilgai vasarą. Aprupinu visą namų aptaisymo darbą, k.t. medžio, rynnų, stogų ir visą kita.

495 East 123rd St. Telefonas POTomac 6899

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALSAMUOTOJAS 6522 Superior Ave. HEnderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė 6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343 N. A. WILKELIS SAVININKAS JURGIS ARBUCKAS Vedėjas

Komunistų Kandidatų Nebus

Ohio valstijos kandidatų balotuose Lapkričio 5 d. rinkimuose šynet komunistų, socialistų ir socialistų darbo partijų kandidatams vietų nebus. Jų kandidatų sąrašai nepriimami.

Šimtai žmonių kurie pasirašė komunistų kandidatų petijcijoje nominacijoms, dabar paprašė rinkimų tarybos jų vardus iš tu petijcių išbraukti, jie buvę privilioti pasirašyti klatingais įkalbėjimais.

Socialistai gi negavo reikalingo parašų skaičiaus neminiacijose.

New Yorko ir Frisco Parodų Keistenybės bus Clevelande

Ypatingiausios keistenybės kurios dabar dalyvauja Pasaulinėse Parodose New Yorke ir San Francisco bus atgabentos į Clevelandą dviejų dienų parodymui Clevelando Public Auditoriume, žemutinėse salėse, nuo Lapkričio 19 iki 30, globoje Knights of Pythias, praneša Joseph N. Ackerman, to viso rengimo pirmininkas.

Tai perstatymai kurie patraukė daugiausia žmonių bėgyje praėjusių dviejų metų, ir čia jų perstatymas bus pavadinintas - "World's Fair Highlights".

Clevelando perstatymo garbės pirmininku bus Mayor H. Burton. Tarp kitų įvairių bus atgabenta Frank Buck's "Jungle Land" ir asmeniškai dalyvaus pats Buck; "The Odditorium", "Living Magazine Covers", "Laff in the Dark", "Magic Carpet", "The Sky Dancers", du ferris ratai, gilių juru narai, stiklo putėjai, sandumo galerijos, mažų neužaugų buris, ir eilė kitų įdomybių.

NEUŽMIRŠKITE 3c

Siųsdami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

STANDARD OIL UŽKVIČIA JUS

GAUTI DAUGIAU UŽ GASOLINO PINIGUS

Verta yra pamainyti prie šito "nuolat gerinamo" gasolino!

Dvidešimt tris kartus nuo 1925.... Šešis kartus tik viena pereitą metų... mes dadėjom naujos įtegos, gyvumo, naujų ypatybių kurios padaro SOHIO X-70 geriausiu negu kada buvo! Kas reiskia kad Ohio's mėgiamiausias ekonomiškas gasolinas yra Ohio's mėgiamiausias veikmės gasolinas, taipgi. Daugiau negu kitados, jūs sutaupyst naudodami SOHIO!

Baltic American Society News

(Continued from page 8)

national law and humanitarian conduct.

6. We consider the so-called elections of July 14th last, conducted in the Baltic Republics under the supervision of the occupational army of Soviet Russia as having been under duress and therefore illegal and against the will of the inhabitants of Estonia, Latvia and Lithuania who are by overwhelming majorities against Communism and its negation of those things which the people hold sacred.

7. We wish to petition our government to permit the Ministers and Consuls of the Baltic Republics to perform their appointed duties as herebefore and to have our duly accredited American diplomatic representatives in the Baltic region and Soviet Russia safeguard American nationals and American interests in the Baltic region.

8. We further petition the Government of the United States of America to use its good office to restore the independence to the Republics of Estonia, Latvia and Lithuania and to aid its constituents as much as the international law and humanitarian principles will allow.

The president and secretary of The Baltic American Society of Washington, D. C. are hereby authorized to send this petition-resolution to the Government of the United States, to the Baltic Legations in the United States and to the press.

Ellis Haworth, President Ladislaus Esunas, Sec'y.

K. ŠTAUPAS

Namų Dabintojas Tai yra popieriuotojas ir maliavotojas kambarių. TAIPGI MALIAVOJU NAMUS IŠ LAUKO.

Duokit nam padabinti jūsų namus, o persitikrinsit kad už pirmos rūšies geriausį darbą kainos yra prieinamesnės. Kreipkitės: 14602 THAMES AVE. Telef: MULberry 0744

GERINTAS 23 KARTUS NUO 1935

TAI PROGRESIVIS GASOLINAS Ar bandėt jį paskiausia?

KEISTENYBĖS

Kaip dabar Lenkija ne... Tačiau Lenkai, mato... Todel jie įsisteigė sau... Prancūzijoje. Ir šita... valdžia jau turė... kurį pribuvo ir Ig... muzikantas, ir užgėrė... kad į pavasarį pa... medžioklę Baltos Vyzos... Ir Ignacas muzikan... sersergėjo kad į šitą me... "gink die", nekviest... bet Vokietijos patį... visu jo žaibo greitumu... antama, kaip jie išmano... save gano!

ir kur čia darbininkams... darbu jei šiais laikais... arunuoti karaliai stveria... darbo. Ana va Rumanijos... aliejų šinkuoja, o Di... Britanijos Jurgis an... grežioja.

nenoromis prisieina... kad tokios keistenybės... prieš pabaigą svie... gal prieš pabaigą kara...

Į jusų kas paklaustų štai... "Kas yra šeima", ką jūs... atsakytumet? Manau jog... iš jusų šitas užkla... pasirodys suvis papras... gal ir juokingu.

ištikro, juk nesusijuokt bus... lengviau negu teisingai... tikt, tai faktas!

žinau, jei teisingai išrišti... klausimą tai visų pirma rei... tikrai žinoti apie kurios... gyventojų šeima... eina. Mat, jei in... gentų sodyboje tai bus aiš... vima susideda iš vy... monos, ir švariai išpraus... didikio. Bet jei klausimas... elminius piliečius, tai jų šei... greičiausia sudarys vyras... ir apie pustuzinis mur... vaikų.

PRIMIAU, budavo, jei pa... vestuvninkus einant... ir žinok kad jie eina pas... grafa savo atvaizdus nusi... kti. Bet dabar... dabar... eina, net ir jaunoji su... palydovėmis, visos buke... pasipuošusios, tačiau ei... gėryklą.

o dar kai kurios mote... nusiskundžia kad jos... turi permažai asmeninių pri... rėjų prie civilio lobyno. Neveltui yra sakoma kad... daugiau žmogus turi, dau... jam reikia".

J. S. Sudavas.

CLEVELAND POULTRY CO. Inc.

WHOLESALE and RETAIL

Pristatom Vestuvėms, Pokiliams, Clambakes ir tt.

PAUKŠTIENA IR KIAUSINIAI VISOKIAM REIKALUI
1923 Superior Avenue Telefonas EN. 3142

DELLA C JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervedžimui į ligonbučius.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

LUCAS BEVERAGE CO.

1682 East 55th Street ENdicott 2540

"Lietuviai Savininkai"

Pilnikams, baliams, vestuvėms ir pokiliams saldžių gėrimų reikalaudami kreipkitės į savo Lietuvį išdirbėją visokių Pappo, Ginger Ale ir Kola gėrimų. (33)

APDRAUDOS REIKALE

Mes esime pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

LIETUVIAI STUDENTAI PRANCUZIJOJ ŠAUKIASI PAGALBOS

Lietuvos Konsulas Chicagoje gavo tokio turinio atsišaukimą iš Lietuvos studentų liksių Prancūzijoje (ištrauka iš laiško rašyto Rugs. 6.):

Šią skaudžią valandą, man tenka rašyti iš Prancūzijos, Marselio, kur esame penki Lietuviai studentai.

Man tenka vadovauti ir kartu jieskoti šaltinių iš kurių būtų galima pragyventi ir patvirtinti mūsų pabėgėlių neišskų rytojų.

Badas jau nesvetimas dalykas, nes Lietuviai čia neturi nei atstovybės nei komiteto kas rūpinasi mūsų reikalais, taip pat nėra organizacijos kas globotų, nes per daug pati Prancūzija nelaiminga.

Amerikos Raudonasis Kryžius padėti taip pat negali, nes pasak jų, jų piniginis išteklius išsibaigęs ir labai ribotas.

Mūsų Lietuvos penkių padėtis labai kritiška, nes išteklių nėra ir nėra paramos iš kur gauti.

Lieka tik išeitis, kreiptis į Tamstą ir prašyti sudaryti Amerikoje komitetą šelpti Lietuvos Prancūzijoje. Taip pat informuoti Lietuviškas organizacijas, kad jos prisidėtų prie tos šelpimo akcijos.

Jei nesulauksime ištiestos rankos iš Lietuvos brolių Amerikiečių, mes esame palikti badui ir juodai ateičiai.

Dipl. prekybin.

Ignas Povilaitis.

NUO REDAKCIJOS: Amerikos Lietuviai, draugijos ir pavieniai, privalo rūpintis likimu tų mokinių.

Bet pirmutinė, greičiausia jiems pagalba turi būti suteikta SLA. Tautišku Centų Fondo, nes Seime Chicagoje buvo paskirta keli šimtai dolerių Lietuvos studentų reikalams. Lietuvos Konsulai privalo susinešti su SLA. Centro valdyba del tų pinigų dispozicijos.

VILNIAUS krašte yra nemažas skaičius protiška sergančių žmonių. Lenkų laikais protiški ligoniai buvo atvežami iš Lenkijos gilumos ir atiduodami globoti ukininkams, ypač apie Valkininkus. Už tai Lenkų valdžia ukininkams primokėdavo. Dabar tie ligoniai renkami iš kaimiečių ir vežami į ligonines. Daugelis jų atvežami be tinkamo apvalymo ir nešvariais drabužiais.

ATSIŠAUKIMAS KANADOS LIETUVIUS

SUTVERTA KANADOS LIETUVIŲ TARYBA

Lietuvos nepriklausomybės pradimas, ir karo rimties padėtis Kanadoj pastato prieš mus, Kanados Lietuvos, milžiniškus uždavinius. Šis momentas reikalauja iš mūsų visų srovių, visų organizacijų ir paskirų veikėjų, didžiausio vieningo, sklandžiausio nuotaiikos ir susitarimo išvystymui galingo sąjudžio kovai už išlaisvinimą Nepriklausomos Lietuvos, parėmima demokratišioms nugalėti rudos-raudonosjuodos diktatury ai, kuri pasimojo ugnimi ir geležimi sunaikinti pasaulio civilizaciją.

Mums teks savo pasišventimu ir kiliais darbais nuplauti juodą dėmę nuo Kanados Lietuvos gero vardo, kurį sutėrė savo veikla surusėję Lietuvos Maskvos agentai — penktakolumnistai.

Šiandien Lietuvoje visu padukimu šelsta raudonas teroras. Tikriausi Lietuvos sunęs ir dukters yra Maskvos teroristų žvalgybos grobiami ir žudomi, tukstančiai mūsų brolių ir seserų kemsami kalėjimuose, žiauriai kankinami ir vežami ištėriman į gilumą Rusijos. Nei prie vieno svetimoms valstybės režimo nebuvo tokio rimto mūsų tautai pavojaus kaip dabar; nei karistinės Rusijos, nei kaizerinės Vokietijos režimai Lietuvoje taip nenaikino mūsų tautos savistovumo kaip dabartinis išdaviko Justo Paleckio režimas.

Visos tos laisvės kuriomis dalinai naudojosi įvairios politinės grupės, profesinės sąjungos ir tikybos prie pusiau-diktaturinio A. Smetonos režimo, liko urmu sutremtos po batų kruvinujo Stalino agento Justo Paleckio. Lietuviai yra įsakyta padvigubinti darbo našumą ir dirbti ilgesnes valandas; uždrausta reikalauti didesnio atlyginimo už darbą ir skelbti streikus; visos nerusiškos (ne komunistinės) partijos panaikintos, tikyba persekiojama, uždaryta visa laisva spauda ir laisvos profesinės sąjungos; ant ineančių ir išeinančių į užsienį laiškų uždėta bjauriausia cenzura, kad pasaulio Lietuviai neišgirstų tiesos žodžio ir vaijojančio persekiojimų ir kankinamų mūsų brolių Lietuvoje balso.

Lietuvos valstietis ir darbininkas pakliuvo verguvė, negirdėtojų mūsų tautos istorijoje. Šią sovietinę baudžiamą ir raudoną terora karštai remia tik saujelė parsidavusių išdavikų, susispietusių apie Lietuvos mažytę komunistų partiją, kuri yra niekas daugiau kaip

AKINIAI

galima gauti pas D-RA MATULAITI (Lait)

7829 Euclid Avenue

Formal Cleaners Inc.

Vyriškų Moteriškų RUBŲ Taisymas Valymas

GREITAS PATARNAVIMAS Paimam visą darbą iš jusų namų ir pristatom gatava atgal. Telefonuokit Henderson 3050

J. Bindokas ir Sunai, Sav. 1194 East 79th Street

Maskvos žvalgybos agentura.

Su šių Lietuvos išdavikų klika eina ir Kanados surusėje Lietuviški penkta-kolumnistai, susispietę apie Liaudies Balsą.

Pavergta ir svetimos valstybės durklu regimentuojama Lietuvos liaudis nenurims. Jau gauname žinių kad ten vystosi stiprus pagrindinis liaudies judėjimas prieš Maskvos imperialistinius okupantus. Maskvos teroras ir pasaulio Lietuvos ryžtingumas kovoti už atsteigimą demokratinės Nepriklausomos Lietuvos pažadino prie vieningo darbo ir Kanados Lietuvos. Kanados Lietuviai urmu sustojo rėmė Lietuvos ir Kanados išdavikus, atsisakė duoti pinigine paraoną komunazių organui, kuris iš du-kart savaitinio dabar paliko tik savaitiniu.

Vaduodamiesi šiuo nauju pasaulio ir Kanados Lietuvos atbudimu Toronto veikėjai sumanė kurti kovai už išlaisvinimą Lietuvos bendrą organizaciją, ir Ruggjučio 15 d. sušauktame nuo penkių įvairių srovių organizacijų atstovų sudaryta bendrai veiklai kunas vardu: Kanados Lietuvos Taryba. Šia Taryba kol kas sudaro dešimtis atstovų, po du nuo kiekvienos organizacijos: CCF Lietuvos Skyrius, Tėvynės Mylėtojų Draugija, Susivienijimas Lietuvos Amerikoje, Šv. Jono Krikštytojo Pašalpinė Draugija, ir Aušros Choras.

Apert Lietuvos išlaisvinimo darbo, ši Taryba remis visais galimais budais Aliantų karo žygius prieš diktaturą ai, nes Aliantų pergalėje glūdi ne tik pavergtų mažų tautų laisvė, bet ir laisvė visos žmonijos—laisvė spaudos, organizacijos, žodžio ir susirinkimų.

Mes atsišaukiame ir visas laisvas Kanados Lietuvos organizacijas ir pavienius veikėjus stot į bendrą galingą frontą po šios Tarybos vėliava. Lai visos tikrai Lietuviškos organizacijos nutaria palikti šios Tarybos dalinai, o pavieniai veikėjai, Lietuvos ir Kanados mylėtojai, steigia jos skyrius, kur nėra organizacijų.

Tarybos veiklos programa ir žinias kaip sudaryti skyrių suteiksime skubiai.

Kreipkitės raštu:

Kanados Lietuvos Taryba, Box 40, 324 Queen st. W., Toronto, Ont., arba asmeniškai į bent kurį iš žemiau pasirašiusiųjų.

Lai gyvuoja Laisva, Nepriklausoma Lietuva!
Lai gyvuoja Aliantų pergalė!

- P. Kundrotas, J. Jokubynas, J. Samulevičius, V. Dagilis, A. Augutis, A. Frenzels, P. Lekšys, J. Novogrodskas, S. Balciunas, K. Bure.

Dr. Harold Harding OPTOMETRIST

Egzaminuoju Akis 18 metų patyrimas. Valandos: 9—12 ir 2—6. Trečiadieniais 9—12. Vakara is sulyg sutarimo.

7112 Lorain Avenue Woodbine 3072. (44)

Geras patarnavimas nuo 1914.

MOVING

Saugus perkraustymas. Visas darbas asmeniškai Prižiurimas. (41)

EAGLE

MOVING — STOGARE Harry Gatzke HEnd. 0055 1750 East 47th Street

FARMERS POULTRY MARKET

Poultry for all occasions:

CHICKENS, DUCKS, GESE, TURKEYS, and EGGS

Lietuviams paranki vieta — užkvičiame visus.

Cor. Superior and E. 43 St. ENd. 5025

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.

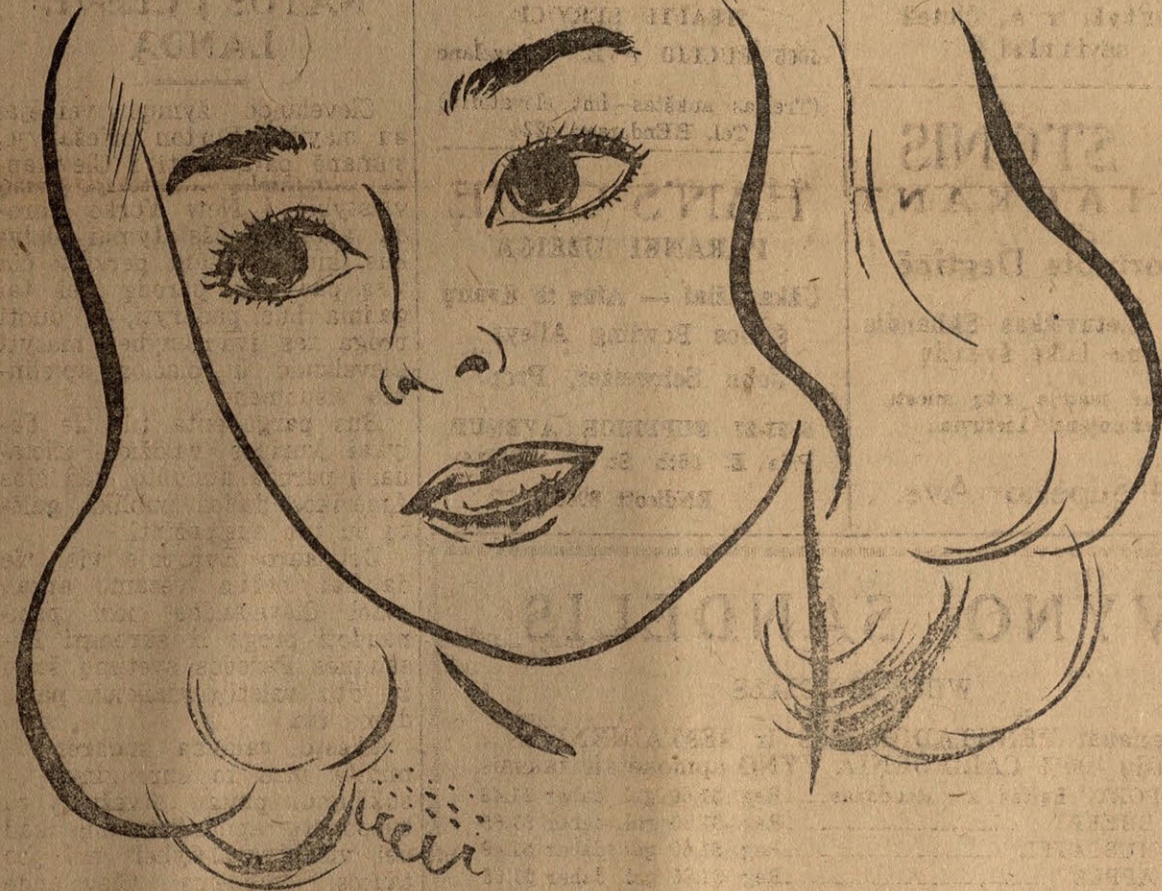
Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

TAI BAIDYKLĖ kuria išgandinta visa Lietuva, Lietuvos liaudis paversta į nuolaidžius vergus, nusilenkiant šiam stabui, kurį komunistai pasirinko garbinti, kurį Maskvos carai prievarta užmetė Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Patrakimo pizma Lietuvos komunistų saujelė klykia-spiegia, rodydami savo fanatišką džiaugsmą šia baidyklė matydami. Visa Lietuva nuo jos nukentė, gyvena terore, išgastyje, nusiminime...

RAUDONOSIOS Lietuvos respublika turi teisę laisvai išteisingumo ministras P. P. karklis, kalbėdamas Lietuvos Apie bolševikų okupuotos mokytojų suvažiavime apie Sovietų Sąjungos konstituciją, pasakė šiuos politinės išminties perlus: "Visos sąjunginės respublikos yra suverenės valstybės. Kiekviena sąjunginė respublika turi teisę laisvai išstoti iš Sovietų Sąjungos". GPU (soviety šnipų gauja) pasirūpins kad niekas tokio klausimo nekeltų. LIETUVOJE išleista išpėjimas kad mokyklų vedėjai turi leisti naudotis mokyklų patalpiomis komunistinio jaunimo organizacijai ir profesinėms sąjungoms.

Kas Atsitiks Šioms Skaiscioms Akims?

Tai yra tik gemblieriavimas ar vaikas ar mergaitė atliks savo moklą kaip reikiant su prastom akim.

Kaip kiekviena mokytoja žino, du mokiniai iš kožnų desimties turi regėjimą žemiau normalio. Nepri-taikinta šviesa artimam matymui tokių kaip naminių užduočių sunkina mokinio akių veiklą.

Tačiau gi gera šviesa yra taip pigi! Ir taip lengva turėti. Tik naudokit Sight-Saving Lempas — lempas moksliskai pritaikytas duot geresnę šviesą geresniam matymui.

Apsžiurėkit kad niekas jusų šeimoje nesugadintų savo akių delei stokos geros šviesos studijavimui skaitvmui etc. NAUDOK SIGHT-SAVING LEMPAS SAVO NAME. Pamatyk jas krautuvėse DABAR! kina mokinio matymui.

Svarbios Ynatybės SIGHT-SAVING LEMPOJ

- A. Lempos bulb reikalingo didumo davimui užtektino kiekio šviesos.
- B. Šviesos išsklaidymo gobtūra davimui šviesos be blizgėjimo kur reikia.
- C. Platus bogtuvas (atviras iš viršaus) baltu vidum.
- D. Illuminating Engineering Society's užgyrimo ženklas.

The Electrical League

SIGHT IS PRICELESS • LIGHT IS CHEAP

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakaras

RENGIAMA MASINIS MITINGAS

Sekm. Spalių 6, Lietuvių Salėje, Dykai

Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas savo susirinkime apsvarstęs Lietuvos reikalus rado butinui atsišaukti į visas Clevelando Lietuvių patriotines katalikų ir tautines organizacijas surengimui didelio masinio mitingo platesniam išaiškinimui Lietuvos padėties, pasikviečiant tik ką iš Lietuvos atvykusius žymius asmenis, Dr. Al. Račkų, Dr. Vileišį, ir, jei bus galima, Lietuvos Ministrą P. Žadeikį iš Washingtono.

Masinis mitingas bus dykai visiems. Pradžią 6:30 v. vakare, Lietuvių salėje, sekmdienį, Spalių 6 d.

Visą Clevelando Lietuvių visuomenę kviečiame į šias prakalbas pribūti.

Svečiams atsilankius, tą patį dieną bus surengta atsilankymas Clevelando Lietuvių Darželyje prie Dr. Kudirkos ir Basanavičiaus paminklų.

Cl. Liet. Vaizbos Buto Komisija.

SLA. MOKYKLA PRASIDĖDA SPALIŲ 5

SLA. 14-tos kuopos jaunuolių mokykla, įsteigta prieš du metus, šeštadienį, Spalių 5 d., pradės trečią mokslo metų.

Pamokos atsibus Goodrich House, ant E. 31 st., nuo 2 v. po pietų. Mokytojas Lietuvių kalba, B. Tamošaitienė ir J. W. Bendleris; tautiškus šokių, Ona Karpienė.

Pamokos visiems vaikams dykai, ir nereikia būti SLA. nariu, priimami visi. Kom.

Lankysis Willkie

Republikonų kandidatas į prezidentus, Wendell L. Willkie atvyks į Clevelandą ir čia sakys savo kalbą trečiadienio vakare, Spalių 2, miesto auditorijoje.

TAVO STUMIMO EILĖ!

Žmogaus gyvenimas yra tai kaip čekių lošimas. Tuti planuoti prieš kiekvieną žingsnį, kad išlošti gyvenimo lošyje.

Nėra tikresnio arba geresnio budo visokiame patogumui ir laimėi užtikrinti kaip auganti didėjanti depozito sąskaita.

Lietuvių bankinė įstaiga dabartinį laiką moka 3% ant depozitų ir kiekvienas padėlis auga kasdien, po Federal Insurance Corp. užtikrinimu iki \$5,000 kiekvienai knygtutei — aprauda yra ta pati kaip ir bent kuriame didžiausiam banke Clevelande.

Galima pradėti taupyti nuo mažiausios sumos, \$1.00, iki aukščiausios.

The Lithuanian Savings & Loan Ass'n
6712 Superior Ave.

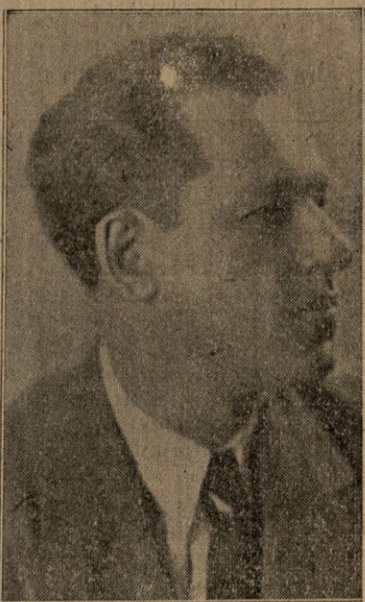
Veikalas ir Šokiai

Rengia M. Šaj. 36 kuopa Statoma scenoje 3 veiksmų kom. "Ubagų Gudrybės" ir kitoki pamarginimai. Sekm. Spalių-Oct. 6 d., Naujos Parapijos Salėje šokiais gros A. Nemanio orkestras.

Pradžią 5 v. Bilietai po 25c.

Tą pat vakarą bus atlikta laimėjimas trijų donavų, kurie turit bilietilius atsineškit juos.

DAINUOS DIRVOS JUBILEJINIAME KONCERTE

Alekas Vasiliauskas

PERSERGSTI NEPARSIDUOTI SOVIETŲ RUSIJAI

Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas savo susirinkime laikytame Rugsėjo 22 d., apsvarstęs Amerikos spaudoje pasirodžiusį Sovietų atstovybės Washingtono pareiškimą kad visi Lietuviai Amerikoje, kurie nėra U. S. A. piliečiai, užsiregistruotų Sovietų atstovybėje, priėmimui Sovietų Rusijos pilietybės.

Nutarė persergėti Clevelando ir bendrai Amerikos Lietuvos, nesančius šios šalies piliečiais, nesiregistruoti nei viešai, nei taikiai pasidavimam Rusų globai ir valdžiai ant visados, kad daugiau negalėtų nei pakelti balso už savo gimtinės šalies laisvę.

Vaizbos Butas prašo ir ragina Lietuvos nesiregistruoti patiemis ir kur galima protestuoti prieš Sovietų pavergimą Lietuvos ir prieš tuos Amerikoje kurie už tokią registraciją agituotų.

LIETUVIŲ SALĖS REIKALAI

Lietuvių Salės Ekstra Mitingas

Rugsėjo 19 d. įvyko Lietuvos salės šerinkų ekstra susirinkimas, kuriame valdyba ir specialė komisija paaiškino narius apie salės stovį ir butinus reikalingus darbus salės pagerinimui. Apkalbėta budai greitesniam išmokėjimui salės mirtgėčio bankui, įvedimas šilumos kuri daugiau šildytų, įrengimas gražios iniegos Klubui, ir kiti dalykai.

Piliečių Klubas Rengia Smagų Balių

Lietuvių Piliečių Klubas rengia smagų balių ir šokių visiems Klubui nariams ir jų šeimoms bei draugams šeštadienio vakare, Spalių 12, visose salės patalpose, nuo viršaus iki apačiai. Bus gera muzika, šokiai, užkandžiai, išsigėrimo. Tame vakare bus išleista keli tuzinai bonkų degtinės tarpe tų kurie turės įsigyti tikietilius po 50c. Įžangos į balių mokėti nereikės, nes tai yra Klubo privatiškas balius, ir nariai turės atsinešti savo narystės korteles. Kiekvienas gali atsivesti savo šeimos narius ir draugus.

Tai bus kaip koks naktinis piknikas, geroje salėje, prie puikios muzikos, ir visi galės linksintis "iki gaidelių".

Važiuos į Pittsburghą

Teko patirti kad smuikininkas Vincas Greičius yra kviečiamas išpildyti muzikinę dalį programos Lietuvių Kambario atidarymo iškilnėje Pittsburghe Spalių 4 d.

Iš Clevelando rengiamas didokas buris Lietuvių pasirengęs važiuoti į Pittsburghą penktadienį, Spalių 4, dalyvauti Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete atidarymo iškilnėje.

•CLEVELANDO aukštesnėse mokyklose nutarė įvesti mokiniams fizišką lavinimą ir mankštymą, kad jaunimas būtų rangesnis ir nesutūžęs, kad pradėtų suprasti ką reiškia armijos disciplina.

•MIESTO taryba dar vis veda kovą su gaso kompanija, nori atkovoti gražinimą kainos už gasą iki 55.2 centų, viešioje dabar kompanijos imami 68c už 1000 kubiškų pėdų gaso.

Ar pažystat šį artistą? Tai Aleksandras Vasiliauskas, iš New Yorko, kuris prieš kelis metus dalyvavo Dirvos koncerte su savo broliu iš Detroito, ir taip patiko Clevelando Lietuviams kad šiame svarbiame Dirvos 25 metų jubiliejiname koncerte artistas A. Vasiliauskas užims pirmą vietą dainomis. Prie jo koncerte bus žymiausias vietos meno spēks, ir bus didelis balius su dovanomis.

Koncertas bus sekmdienį, Spalių 20, Lietuvių salėje. Be to, į šią Dirvos jubiliejinę iškilnę žada atvykti eilė žymių Amerikos Lietuvių tautinių veikėjų. Nekurje jau pradėjo prisijuti dovanas su linkėjimais Dirvai. Kurie išgalit, pridėkit savo linkėjimų laiška su dovaną \$1 arba daugiau.

TAUTIŠKŲ SOKIŲ GRUPĖS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Tautiškių Šokių Rateljio pirmas rudeniinio sezono susirinkimas atsibus ketvirtadienio vak., Spalių 3, nuo 7:30 val., YWCA patalpose, ten kur buvo perėita sezoną. Ateikit šokiškai patys ir atsiveskit savo draugus. Ona Karpienė.

DAUG TRAFIKO NELAIMIŲ IŠVINGTINOS

Rašo George J. Matowitz Chief of Police.

Daug daugiau trafiko nelaimių kurias nekuriu automobilstai vadina neišvengtomis būtų išvengtinoms jeigu jie pilnai suprastų kokią rolę lošia laikas ir tolimas automobilio sulaikymo atžvilgiu.

Pavojingiausias su greičiu dalykas tas kiek ji žmogus ir mechanikai prietaisai gali sukontroliuoti. Daugelis važiuotojų tiki kad jų karas reikale gali būti sulaikytas staiga, bet tas nėra galima. Vidutiniai ima tris ketvirtadalius sekundes iki tavo koją gali pasiekti stabdžio pedala. Jei važiuoji greičiu 40 mylių į valandą, į tą sekundes dalį pralėksi 44 pėdas. Ir kada jau stabdžiai užveržiami karas bėga dar 88 pėdas iki buna sulaikomas. Visa tai nutinka jeigu stabdžiai yra tvarkoje, bet jei kelias slūds tada ir toliau praleki. Minimum tolis sulaikymui karo važiuojant 40 mylių į valandą yra 132 pėdos. Taigi stengkitės turėti atitinkamą toli saugiam sulaikymui savo automobilio kokiame nors atsitikime.

REIKALINGA MOTERIS namų darbai, tarp 20 ir 35 m., turi mėgti vaikus. Nereikia virti nei skalbti. Reikalinga buti per nakti. Kreiptis: Washington 0138.

REIKALINGAS GRAFOFONAS, naudotas, portable, suitekio modelio, be rekordų, už prieinama kaina. Atneškit į Dirvos administraciją patikrinimui.

NAUDOTI PLUMBING ir HEATING Reikmenys Sinks, Bathtubs, Closets, Boilers, Heaters; Steam ir Hot Water Boilers ir Radiators. EMPIRE PLUMBING & HEATING CONTRACTORS 1972 E. 55TH ST. EN. 3213

PHONE: ENdicott 4486

LITHUANIAN LITERARY TRENDS

Characteristics of Early Lithuanian Literature

(Continued From Last Week)

Literary Romanticism

The "Aušra" of Dr. Basanavičius, her national, political, and democratic romanticism, gave way to literary romanticism. The foremost romantic poet, the bard of Lithuanian national rebirth, was Jonas Maironis-Macūlis (1863—1932). He grew out of literary romanticism, under the poetic influence of Pushkin, Lermontov, and Adam Mickiewicz. Having ripened in "Aušra's" ideology concerning Lithuania's past, all his writings leaned toward the past, the realization of the Lithuanian language, the nation's liberty, and her independent, cultural ideas. He sang as strongly of the nation's freedom as Adam Mickiewicz sang of youth in his Ode to Youth; he incited the Lithuanians to rise as the Slavs had risen from the region of the Black Sea and he forecast a national spring which was to come from the Carpathian hills. Maironis was the strongest Lithuanian poet of the 19th and the early 20th centuries. . . . he sang as the peasants sing, lightly, melodiously, but he sang deeply and powerfully as well. His lyricism is outstanding for its depth, the breadth of its feeling, the beauty of its form, its music, and its classicism. His poems, "Jaunoji Lietuva", "Raselinį Magdė", and "Musu Vargai", his dramas, Vytautas Pas Kryžinčius, Vytauto Mirtis (Vytautas With The Crusaders and The Death of Vytautas) and others inspired Lithuanian patriotism, awakened the fighting spirit, and encouraged the fostering of youth's culturally intellectual powers. Maironis created an epoch of national classical poetry in Lithuanian lyricism; he influenced a considerable number of poets who were just beginning to write. . . . M. Vaikus, Putinas, L. Gira, and others. The name Maironis has taken one of the most important places in the history of Lithuanian literature.

Vincas Pietaris (1850—1902) was a romantic writer who worked in historical romanticism. His historical novel Algimantas, portraying the Lithuanian nation as it had been as early as its prehistoric days, reflects his worship of the nation's past and his idealization of that past.

Another great romanticist, in his character, mood, temperament, and ideology as well as in his writings was Juozas Vaižgantas-Tumas (1869—1933). Born a peasant, he had developed his creative soul in the country. Later as a priest, he went from parish to parish preaching Lithuanianism and spreading forbidden literature; as an editor, he worked with "Išvynės Sargas" (Guard of the Fatherland), "Viltis" (Hope), "Rygos Balsas" (The Voice of Riga), and numerous other newspapers; he wrote articles, novels, plays, and he produced the great epic poem "Pragiedruliai" (Rifts). Vaižgantas persistently fought against Russian oppression, spread proclamations against the Russian government, agitated the people to demand an autonomy and to secure freedom and independence. As a writer, Tumas Vaižgantas portrayed Lithuanian national rebirth, the economic crisis the noblemen had reached, and their eventual return to the peasant class and to Lithuanianism. His works are famous for their romantic spirit, the synthesized portraits they present of his epoch, their carefully individualistic characterization of the people, their individuality of style, their eloquence and their elegance. Like Zemaitė, he created a typically Lithuanian style. . . . only Zemaitė employed the vocabulary of the Samogitian dialects whereas Vaižgantas used the linguistic riches of the Highlanders dialect. Because of the originality of his style, thoughts, and tendencies, the works of Vaižgantas are not understood by everyone and thus they are not liked by everyone. . . . but they are characteristics of his own epoch and of the thought processes of the natives of the Lithuanian Highlands. Vaižgantas, the romanticist and nationalist, also created his own idealistic, romantic, nationalistic and literary ideology; his literary criticism and his spirit influenced a large number of the next generation. His role in Lithuanian fictional literature, in the science of literary style, was great. Moreover, he was one of the first Lithuanian literary historians who had the diligence and the energy to gather a great amount of authentic historical material and, in using it in his work, to illuminate the Lithuanian writers of the censored-press period and of later periods. Today, in his name, the University of Vytautas the Great maintains a manuscript museum which had been begun by Vaižgantas and which, even today, is of great use to Lithuanian literature and to the betterment of the knowledge of Lithuanian culture in general.

Mention must still be made of one who was not so much a writer as a public worker, translator, and popularizer of education. He was Petras Vileišis, whose fight for literature in Lithuania was tangible and quite fruitful. Thanks to his ingeniousness, pertinacity, and financial help, the freedom of the Lithuanian press was won and restored in 1904.

(To be continued)

BALTIC AMERICAN SOCIETY NEWS

WASHINGTON, D. C. — The Baltic American Society of this city held its first social meeting and outing of the season at Mr. Otto Beyer's Farm on Sunday, the 22nd of September. There was a short business meeting at which Dr. Ellis Haworth, president of the Society, presided. The nominating committee submitted a report which placed in nomination names of officers for the ensuing year. The election of officers for the coming year will take place at the annual meeting of the Society in October. It was announced at the meeting that the following persons will head the Lithuanian Section of the Society for the ensuing year: John Russell, M. D., professor at Catholic University — Chairman; Mrs. Adele Dirvelis-Roszel — vice-chairman; L. J. Esunas, — Secretary-Treasurer. A resolution protesting acts of aggression and barbarity by Soviet Russia in the Baltic States was unanimously adopted.

A social followed at which the members were served refreshments and picnic lunches. Mr. and Mrs. Beyer were hosts at the large gathering of Finns, Estonians, Latvians, Lithuanians and persons of other extractions who are interested in the cultures and traditions of the Baltic Peoples.

Following is the resolution and Petition drawn up and sent to the President and Secretary of State.

We, the members of The Baltic American Society of Washington, D. C. and loyal American citizens of Baltic and other origins, at a regular meeting held on Sunday, Sept. 22, 1940 hereby approve the following resolution and petition to the United States Government:

1. We unanimously express our gratitude and appreciation for the protest lodged by this government against the acts of aggression by Soviet Russia against Finland, Estonia, Latvia and Lithuania.
2. We endorse the action of our President of the United States of America to "freeze the assets of the Republics of Estonia, Latvia and Lithuania and its agents in the United States of America until such time as the independent Baltic Republics shall make disposition of same.
3. We extend our collective and hearty thanks to the President of these United States and the Secretary of State for their unflinching efforts in support of Democracy, not only within the boundaries of these United States, but also of other republics of the world.
4. We endorse the action being taken by representative of the government against subversive elements which tend to undermine the internal structure of our form of government in collusion with agents of foreign powers.
5. We protest vehemently against the illegal occupation of the Baltic Republics of Estonia, Latvia and Lithuania by Soviet Russia and trust that the government of the United States of America will refuse to recognize this illegal violation.

(Continued on page 6)

Parsiduoda BIZNIO NAMAS
Graži krautuvė, 2 šeimoms gyvenimui po 6 kam., 3 kombinacija furnasai, 3 garažiai, didelis, gražus lotas, parsiduoda prieinama kaina. Savininkas turi du namus, vieną nori parduoti. (39)
Informacijų klauskite DIRVOS ADMINISTRACIJA 6820 Superior Ave.

SCRIBBLER'S SCRAPS

By Jay Dee

DON MARQUIS has achieved great fame for being one of America's most facile parodists in light verse. A humorous illustration of his type of work would read:

"I visited, one night of late, Thought's underworld, the Brain-storm Slum,
The land of futile piffledom; A salon weird where congregate Freak, Nut and Bug and Psychic Bun.
There, there they sit and celebrate The fordid Pote who never potes, Great artists, Male or She, that Talk.
But scorn the pigment and the chalk, And Cubist sculptors wild as goats Theosophists and Swamis, too . . . Tame Anarchists, a dreary crew, Squib Socialists too damp to sosh, Fake Hobobemians steeped in suds, Glib females in artistic duds With Captive Husbands cowed and gauche . . .
A rat-faced Idiot Boy who slimes White paper o'er with metric crimes — He is a kind of Burling Bear Who warbles Sex Slush 'ad to hear And mocks God' in his stolen rhyme And wears a ruby in his ear — Murnured to me: 'My Golden Soul Drinks Song from out a Crystal Bowl . . .
Drinks Love and Song . . . my Golden Soul' I let him live. There were no bricks, Or even now that Golden Soul Were treading water in the Styx"

"TRUTH is stranger than fiction," an oft heard phrase very appropriately be applied to the unbelievable demands made by the Soviet Government of all States residents of Lithuania extraction who aren't citizens. It is difficult to imagine that so-called era of civilization aggressively crude, and utterly naive claims as the ones made by the Stalin clique can be even tolerated, much less tolerated, "Red Joe" thinks for an instant that because he commands a mer citizens of Lithuania who not as yet filed their U. S. citizenship claims must, by order of the State, file citizenship with the government steeped with the sweat of the "Five Year Failure," he's just about due for a sum — putting it mildly.

JUST MARRIED

Mr. Edward Gale, formerly Cleveland resident was married the 21st of September. His bride is the former Pearl Torrington Colfax, Wisconsin, where the wedding ceremonies took place. Reason for such a long distance wedding is due to the fact Mr. Gale's employment placed in the city of Minneapolis, Minnesota. Mr. Gale's friends here in Cleveland give voice in wishing a long and "best of good fortune."

Lietuviška Didelė Išdirbystė
Langams užtraukti Blindų (Shades) VENETIAN BLINDS
DABAR LAIKAS JAU PRADĖTI APSIRUPINTI PUOSTI SAVO LANGUS SU
Naujais Shades ir Venetian Blinds
Mes pasirengė Lietuvos patarnauti prieinama kaina.
STATE WINDOW SHADES
HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

Dabar pats Laikas VYRAMS - VAIKINAMS
ISIGYTI SAU NAUJĄ RUDENINĘ SKRYBĖLĘ!
Didelis pasirinkimas VYRAMS ir VAIKINAMS Naujų RUDENINIŲ SKRYBĖLIŲ visokių stilių ir vėliausių pavidalų.
Ateikit pasirinkti kokia jums patinka ir pritinka.
Kainos nuo \$1.95 iki \$2.95
Vyrams Rudeniniai patogūs ir šiltesni apatiniai UNION SUITS po 79c
Vyrams geri dėvėjimui Sanforizuoti Marškiniai visokių mielių ir spalvų 1.00
Vyrams KELNĖS Pasirėdymui ir Darbui ir aukščiau. Visokių dydžių 1.95
DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniumi. DYKAI Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakara

Skani Lietuviška Duona
PR. KUNCAITIS Savininkas ir Kepėjas
4023 E. 141 ST. Telefonas Washington 3227
NEW DEAL BAKERY
Skani Lietuviška Ruginė Duona, šviežia balta Duona, visoki Pyragaičiai, Pyragai Vestuvėms, Baliais ir tt. Pristatom tiesiog į namus, sulyg pareikalavimo.
VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS
Reikale telefonuokit, arba parašykite mums už 1c atvirute.